

iv Bibliografie van de Libellenfauna van België

Geert De Knijf

In dit overzicht zijn meer dan 750 publicaties opgenomen. De Bibliografie omvat zowel artikels over de libellenfauna van België als publicaties - vaak over de ecologie van één of meerdere soorten - waarbij het onderzoeksmateriaal uit België afkomstig was.

Een groot deel ervan verscheen in vrij gemakkelijk toegankelijke literatuur zoals nationale of internationale tijdschriften en het Belgische libellentijdschrift *Gomphus*. Vrij veel werd ook

in locale of regionale tijdschriften gepubliceerd, meestal uitgegeven door een natuur- of milieuvereniging. Ook licentiaatsverhandelingen en private uitgaves werden opgenomen, maar zij zijn veel moeilijker in handen te krijgen.

De oudste publicatie dateert al uit het jaar 1820 (vóór de onafhankelijkheid van België) en werd geschreven door Vander Linden. Deze lijst werd afgesloten op 1 oktober 2005.

A

- A.P.E.E., 1980. Pour la sauvegarde du site de la boucle de l'Ourthe à Esneux. Livre blanc: Odonates, p. 117. Association pour la protection de l'Environnement à Esneux, asbl.
- Achterkamp, G., 1999. Populatieschatting van de Bandheidlibel *Sympetrum pedemontanum* in de Maat (België). *NVL Nieuwsbrief*, 3 (3): 6-7.
- Adriaens, T., 1992. Goede libellengebiedjes in het Brugse. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 32 (3): 34-38.
- Adriaens, T., 1992. Libellen, algemene geschiedenis, etymologie, volksgeloof. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 32 (1): 20-21.
- Adriaens, T., 1994. Libellen in Noordwest-Vlaanderen 1993. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 34 (1): 21-36.
- Adriaens, T., 1994. Verschillende vormen van het Lantaartje. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 34 (1): 50-51.
- Adriaens, T., 1995. Libellen in Noordwest-Vlaanderen 1994. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 35 (1): 43-58.
- Adriaens, T., 1996. Verslag VBWG-excursie naar het Tumhouts vennengebied - 30 juni 1996. *Euglena*, 15 (3): 17-18.
- Adriaens, T., 2000. Eco-ethologische implicaties van fenotypische variatie bij de waterjuffer *Enallagma cyathigerum*. Ongepubliceerde licentiaatsverhandeling. Universiteit Gent, Gent. 102 pp.
- Adriaens, T., 2002. Libellen in noordwest-Vlaanderen: status, belang en behoud. *Gomphus*, 18 (1/2): 15-40.
- Adriaens, T., 2002. Verslag van de excursie naar Den Diel en het Buitengoor (Mol) op 19 augustus 2001. *Gomphus*, 18 (1/2): 41-43.
- Alderweireldt, M., 1995. Libellen in de Scheldevallei. MOOI, maar MEEDOGENLOOS. *Ommeekeer (Natuur- en Milieutijdschrift Prov. Oost-Vl.)*, dec 1995 nr 1: 16-19.
- Andries, T., 1993. Overzicht libellenwaarnemingen in 1992 in de regio Mechelen. *Het Pestvogeltje (JNM Mechelen)*, 5 (1): 7-8.
- Andries, T., 1997. Invasie van de Zuidelijke glazenmaker *Aeshna affinis*. *Gomphus*, 13 (1/2): 14-18.
- Anonymus, 1979. Verspreidingsgegevens insekten: derde lading. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 19 (10): 1-4.
- Anonymus, 1980. Verspreidingsgegevens insekten: vierde lading. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 20 (2): 31.
- Anonymus, 1981. Verspreidingsgegevens insekten: vijfde lading. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 21 (5): 20-21.
- Anonymus, 1986. Verslag van de excursie naar Mol op 4/8/1985. *Gomphus*, 3 (1): 4.
- Anonymus, 1986. Verslag van de excursie naar Stamprooierbroek (Bree) op 14/7/85. *Gomphus*, 3 (1): 3.
- Anonymus, 1989. Belang van Stamprooierbroek voor libellen. *Koerier*, 17 (5): 3.
- Anonymus, 1990. Waarneming van de Vuurlibel, *Crocothemis erythraea* aan onze Westkust deze zomer. *Gomphus*, 6 (3): 7.

- Anonymus, 1994. Libellen, een vervolg... *Natuurbeleving (Wielewaal Schelde-Leie)*, 27 (1): 8.
- Anonymus, 1995. Aanvulling op "Libellen in onze afdeling" (verschenen in 't Kwikkelt Jr 4 N°4). *Vulgaris (JNM Zottegem)*, 7 (4): 9-10.
- Anonymus, 1995. Libellenekursie. *Natuurbeleving (Wielewaal Schelde-Leie)*, 28 (4): 82.
- Anonymus, 1995. Verslag libellentocht langs de Schelde (6/8/95). *Vulgaris (JNM Zottegem)*, 7 (4): 27-28.
- Anonymus, 1995. Zuidelijke Glazenmaker. *De Klapekster*, 17 (4): 100.
- Anonymus, 1997. Eenvoudig libellenonderzoek. *Beenbreek*, 29 (3): 14-15.
- Anselin, A., 1971. Iets over de libellen in de kleiputten van Hoeke en te Meetkerke. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 11 (6): 61-62.
- Anselin, A., 1971. Libellenekursie naar de kleiputten 20-8-1971. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 11 (7): 71.
- Anselin, A., 1972. Libellen in de kleiputten van Hoeke. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 12 (2): 20-22.
- Anselin, A., 1972. Libellen in de Kleiputten van Hoeke. *Stentor*, 10 (1): 25-30.
- Anselin, A., 1972. Verslag ekskursie naar de kleiputten 20 augustus 1972. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 2 (7): 68.
- Anselin, A., 1974. Libellenverslag Fonteintjes. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 15: 5-6.
- Anselin, A., 1975. Libellen tijdens het zoka te Vierves sur Viroin. *De Drekvlieg*, 1 (3): 9-14.
- Anselin, A., 1975. Voorlopig overzicht van de Libellenwaarnemingen in Noord-West-Vlaanderen. *De Drekvlieg*, 1 (5): 59.
- Anselin, A., 1977. Libellen tijdens het zoka te Matagne-la-Petite, 13-24 juli 1976. *Stridula*, 1 (1): 11-19.
- Anselin, A., 1978. Inleiding tot het BJN-IWG weekendje te Brugge: een overzicht van enkele excursiegebieden en hun entomofauna. *Stridula*, 2 (2): 12-14.
- Anselin, A., 1978. Verspreiding en oecologie van Odonata in enkele gebieden rond Brugge. Ongepubliceerde Licentiaats-thesis. Rijksuniversiteit Gent, Gent. 155 pp.
- Anselin, A., 1979. Libellen kijken in het Brugse: waar, wat en hoe? *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 19 (8): 120-123.
- Anselin, A., 1980. Na 15 jaar een nieuwe vindplaats van *Somatochlora arctica* (Zetterstedt) een bijna verdwenen soort of te weinig onderzocht? *Stentor*, 16 (2): 64.
- Anselin, A., 1980. Over het voorkomen van de roodoogjuffers *Erythromma viridulum* (Charpentier) en *E. najas* (Hanseman) in het Brugse. *Stentor*, 16 (3): 45-56.
- Anselin, A., 1980. Tien dagen in l' "Entre Sambre et Meuse", een natuurhistorisch verslag van het zoka te Nismes (Couvins), augustus 1979; 4 Libellen (Odonata). *Stentor*, 16 (1): 2-29.
- Anselin, A., 1980. Verslag excursie naar Zevenkerke/Droseraputje op 17.08.1980. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 20 (10): 9.
- Anselin, A., 1982. Libellen (Odonata) in de Kraenepoel. In: De Kraenepoel, een evoluerend stukje Vlaanderen. Uitgave naar aanleiding van de studiedag "De Kraenepoel", Aalter. 25-28.
- Anselin, A., 1983. Libellen in het natuurbehoud. *Natuurreservaten*, 5 (2): 39-44.
- Anselin, A., 1983. Libellules et conservation de la nature. *Réserves naturelles*, 5 (3): 3-10.
- Anselin, A., 1983. Medewerking voor aanvullingen libellenverspreiding in België. *Phegea*, 11 (1): 12.
- Anselin, A., 1983. Neufunde von *Somatochlora arctica* (Zetterstedt, 1840) in Belgien. *Libellula*, 2 (1/2): 35-36.
- Anselin, A., 1984. First results of the new mapping program of Odonata in Belgium. *Libellula*, 3 (3/4): 79-88.
- Anselin, A., 1984. Libelleninventarisatie 1984. *Gomphus*, 1 (3): 8-11.
- Anselin, A., 1984. Verspreidingsonderzoek 1983: beknopt verslag. *Gomphus*, 1 (1): 3.
- Anselin, A., 1985. An isolated locality of *Somatochlora arctica* (Zett.) in Limburg, Belgium (Anisoptera: Corduliidae). *Notulae Odontologicae*, 2 (6): 97-98.
- Anselin, A., 1987. Sterren en nimfen langs onze beken. *Natuurreservaten*, 9 (4): 120-121.
- Anselin, A., 1989. Het beheer van libellen in moerassen en waterpartijen. In: Hermys, M. (ed.). Natuurbeheer. Van de Wiele, Stichting Leefmilieu, Natuurreservaten en Instituut voor Natuurbehoud, Brugge. 81.
- Anselin, A., 1989. Het monitoring-project in Wallonië. Nieuws van het libellen-monitoring project in Wallonië. *Gomphus*, 5 (3): 8.
- Anselin, A., 1989. Nieuws van het verspreidingsonderzoek. *Gomphus*, 5 (1): 2-4.
- Anselin, A., 1990. Excursieverslag van een hete dag in de Teut, Zonhoven (Limburg) op 12.08.1990. *Gomphus*, 6 (4): 7-8.
- Anselin, A., 1990. Libellenwaarnemingen in het buitenland: wat ermee? *Gomphus*, 6 (2): 4-11.
- Anselin, A., 1990. Verslag van de Gomphus-contactdag te Brussel op 1 december 1990. *Gomphus*, 6 (4): 5-6.
- Anselin, A., 1991. Libellen in Limburg: vroeger en nu. *Gomphus*, 7 (2): 9-10.
- Anselin, A., 1991. Verslag van de excursie aan de Belgische kust op 27.07.1991. *Gomphus*, 7 (3/4): 13.

- Anselin, A., 1991. Verslag van de excursie in het Aalsterse, op zondag 30 juni 1991. *Gomphus*, 7 (2): 3.
- Anselin, A., 1991. Verslag van de excursie Mol-Postel op 04.08.1991. *Gomphus*, 7 (3/4): 13-14.
- Anselin, A., 1991. Verslag van de ledenmiddag te Brussel op 14 december 1991. *Gomphus*, 7 (3/4): 15.
- Anselin, A., 1992. Gedragscode voor de libellenonderzoeker. *Gomphus*, 8 (4): 81-84.
- Anselin, A., 1992. Libellenkartering: toekomstige activiteiten en prioriteiten. *Gomphus*, 8 (1): 14-18.
- Anselin, A., 1992. Het Libellenverspreidingsonderzoek in Vlaanderen: een overzicht van de periode 1986-1991. *Gomphus*, 8 (1): 2-13.
- Anselin, A., 1992. Waar nog libellen zoeken deze zomer? *Gomphus*, 8 (2): 35-38.
- Anselin, A., 1993. Eerste resultaten van de libelleninventarisatie 1993 in Vlaanderen. *Gomphus*, 9 (4): 104-113.
- Anselin, A., 1993. Libelleninventarisatie 1992 in Vlaanderen: algemene resultaten, verspreidingsgegevens en perspectieven voor de toekomst. *Gomphus*, 9 (2): 30-52.
- Anselin, A., 1993. Verslag van de Contactdag van Gomphus te Brussel, zaterdag 20 februari 1993. *Gomphus*, 9 (1): 19-20.
- Anselin, A., 1993. Verslag van de excursie naar het Westvlaamse Heuvelland op 3 juli 1993. *Gomphus*, 9 (3): 84-85.
- Anselin, A., 1994. Nieuws over de toekomstige libellenverspreidingsatlas van België. *Gomphus*, 10 (1): 13-14.
- Anselin, A., 1994. Verslag van de libellenexcursie naar Les Epioux op 28.08.1994. *Gomphus*, 10 (2): 66-67.
- Anselin, A., 1996. De atlas: hoe zit het ermee? *Gomphus*, 12 (1/2): 65-66.
- Anselin, A., 2001. Natuurstudie Libellen. *De Grutto (Aktiegroep Bourgoyen-Ossemeersen)*, 26 (1): 46-50.
- Anselin, A. & De Knijf, G., 1997. Kennis van libellen in Vlaanderen: de rol van Gomphus. *De Levende Natuur*, 98 (5): 184-188.
- Anselin, A. & De Knijf, G., 2000. Sloot en plas. III Libellen. In: De Mynck, B. (ed.). Stedelijk natuurreservaat Bourgoyen-Ossemeersen. Dienst Leefmilieu en Natuurontwikkeling, Stad Gent ism Stichting Mens en Cultuur, Gent. 48-49.
- Anselin, A. & Goffart, P., 1989. Nieuws van het verspreidingsonderzoek. Libellenwaarnemingen in België 1987-1988. *Gomphus*, 5 (2): 4-6.
- Anselin, A. & Goffart, P., 1989. Odonata in Belgium: a bibliographical list of the period 1967-1988. In: Wouters, K. & Baert, L. (eds.). Verhandelingen van het symposium "Invertebraten van België" / Comptes rendus du symposium "Invertébrés de Belgique". Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen / Institut royal des Sciences naturelles de Belgique, Brussel/Bruxelles. 243-246.

B

- Baens, N., 2002. Samenstelling en structurering van de macroinvertebratengemeenschap in heldere en troebele vijvers. Ongepubliceerde licentiaatsverhandeling. Katholieke Universiteit Leuven, Leuven. 97 pp.
- Bamelis, F., 1993. Libellen in de Hoeffaart 1993. *De Das (JNM Zuid-Limburg)*, 2 (4).
- Bamelis, F., 1994. Libellen in de Hoeffaart 1994. *De Das (JNM Zuid-Limburg)*, 3 (4).
- Bamelis, F. & Biesmans, D., 1995. Libellen in de Hoeffaart. *Orchis*, 21 (4): 143-147.
- Bamelis, F. & Biesmans, D., 1995. Libellen in de Hoeffaart 1995. *De Das (JNM Zuid-Limburg)*, 4 (3).
- Bamelis, F. & Biesmans, D., 1996. Libellen in de Hoeffaart 1996. *De Das (JNM-Zuid-Limburg)*, 5 (4).
- Bamps, C. & Claes, E., 1893. Catalogue raisonné des Insectes Odonates de la Province de Limbourg (belge). *Bull. Soc. Méloph, Hasselt*, 29: 71-88.
- Barvaux, E., 1954. De l'influence des conditions atmosphériques sur l'éclosion et les migrations d'Odonates. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 11: 110-114.
- Barvaux, E., 1954. Notes sur les Odonates de la région spadoise. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 11: 106-109.
- Barvaux, E., 1955. Introduction à une faunule Odonatologique des environs de Spa. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 12 (1/2): 91-94.
- Barvaux, E., 1955. Introduction à une faunule Odonatologique des environs de Spa. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 12 (3/4): 30-38.
- Barvaux, E., 1955. Introduction à une faunule Odonatologique des environs de Spa. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 12 (5/6): 46-51.
- Barvaux, E., 1955. Introduction à une faunule Odonatologique des environs de Spa. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 12 (7/9): 78-83.
- Barvaux, E., 1956. Contribution à l'étude des Odonates de Belgique. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 13: 63-64.
- Barvaux, E., 1956. Introduction à une faunule Odonatologique des environs de Spa (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 13: 13-20.
- Barvaux, E., 1956. Introduction à une faunule Odonatologique des environs de Spa (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 13: 33-35.

- Barvaux, E., 1956. Introduction à une faunule Odonatologique des environs de Spa (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 13: 53-59.
- Barvaux, E., 1956. Introduction à une faunule Odonatologique des environs de Spa (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 13: 66-68.
- Barvaux, E., 1956. Note sur les Odonates de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 13: 9-10.
- Barvaux, E., 1956. Note sur *Somatochlora arctica* (ZETT.), libellule boréo-alpine des Hautes-Fagnes. *Hautes Fagnes*, 22 (1): 12-18.
- Barvaux, E., 1957. Contribution à l'étude des Odonates de Belgique. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 14: 11.
- Barvaux, E., 1957. Introduction à une faunule Odonatologique de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 14: 35-39.
- Barvaux, E., 1957. Introduction à une faunule Odonatologique de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 14: 53-59.
- Barvaux, E., 1957. Introduction à une faunule Odonatologique de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 14: 94-97.
- Barvaux, E., 1957. Notes complémentaires sur *Somatochlora arctica* (ZETT.). *Hautes Fagnes*, 23 (2): 84-94.
- Barvaux, E., 1957. Notes complémentaires sur *Somatochlora arctica* (ZETT.) Libellule boréo-alpine des Hautes Fagnes. *Hautes Fagnes*, 23 (2): 1-11.
- Barvaux, E., 1957. Notes sur les Odonates de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 14: 12.
- Barvaux, E., 1958. Contribution à l'étude des Odonates de la Belgique (3e liste). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 15: 67-68.
- Barvaux, E., 1958. Introduction à une faunule Odonatologique de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 15: 11-17.
- Barvaux, E., 1958. Introduction à une faunule Odonatologique de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 15: 27-31.
- Barvaux, E., 1958. Introduction à une faunule Odonatologique de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 15: 47-50.
- Barvaux, E., 1958. Introduction à une faunule Odonatologique de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 15: 85-88.
- Barvaux, E., 1958. Notes sur les Odonates des Hautes-Fagnes.-*Leucorrhinia dubia* VAN DER LINDEN. *Bull. trim. cercle M.A.Libert région de Malmédy*, 1958: 1.
- Barvaux, E., 1958. Notes sur *Leucorrhinia dubia* Van der Linden, libellule boréo-alpine des Hautes-Fagnes. *Hautes Fagnes*, 24 (2): 54-58.
- Barvaux, E., 1959. Introduction à une faunule Odonatologique de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 16: 8-11.
- Barvaux, E., 1959. Introduction à une faunule Odonatologique de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 16: 30-33.
- Barvaux, E., 1959. Introduction à une faunule Odonatologique de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 16: 54-58.
- Barvaux, E., 1959. Introduction à une faunule Odonatologique de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 16: 75-79.
- Barvaux, E., 1959. Introduction à une faunule Odonatologique de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 16: 82-84.
- Barvaux, E., 1960. Notes sur *Aeschna juncea* LINNE et *Aeschna subarctica* WALKER, Odonates des Hautes-Fagnes. *Hautes Fagnes*, 26 (1): 21-23.
- Barvaux, E., 1960. Notes sur les Odonates de la région spadoise (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 17: 5.
- Barvaux, E., 1961. Aperçu sur la Faunule des Libellules de la Réserve de Genk. *Bull. Réserv. nat. Ornithol. Belg.*, 1961: 89-92.
- Barvaux, E., 1961. Notes sur Coenagrionidés des Hautes-Fagnes. *Hautes Fagnes*, 27 (3): 129-143.
- Barvaux, E., 1961. Notes sur la faune de Genck (Odonates). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 18: 68-75.
- Barvaux, E., 1962. Calendrier des premières apparitions d'Odonates dans la région spadoise. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 19: 9-10.
- Barvaux, E., 1962. Contribution à l'étude des Odonates de la Belgique (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 19: 10-12.
- Barvaux, E., 1962. Tableaux d'identification des Odonates de la région de Spa et des Hautes-Fagnes. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 19: 42-56.
- Barvaux, E., 1962. Tableaux d'identification des Odonates de la région de Spa et des Hautes-Fagnes. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 19: 72-78.
- Barvaux, E., 1962. Tableaux d'identification des Odonates de la région de Spa et des Hautes-Fagnes. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 19: 86-98.
- Barvaux, E., 1963. Tableaux d'identification des Odonates de la région de Spa et des Hautes-Fagnes (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 20: 4-18.

- Barvaux, E., 1963. Tableaux d'identification des Odonates de la région de Spa et des Hautes-Fagnes (suite). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 20: 22-23.
- Barvaux, E., 1964. Notes détachées sur quelques Odonates rares des Hautes Fagnes. *Hautes Fagnes*, 30 (1): 39-44.
- Barvaux, E., 1987. Contribution à l'étude des Odonates des Hautes Fagnes. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 44 (2): 30-41.
- Barvaux, E., 1988. Notes sur *Somatochlora arctica* Zetterstedt 1840, Odonate boréolpine des Hautes Fagnes. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 45: 13-21.
- Barvaux, E. & Litt, R., 1986. Promenade des Récollets, Chemin des Tailles (Verviers). Mollusques et Arthropodes. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, N° spécial: 14-16.
- Bauwens, D., Maes, D., De Knijf, G. & Anselin, A., 2001. Criteria voor het aanwijzen van prioritaire soorten voor het natuurbeleid in de provincie Antwerpen. Advies: IN.A2001.80. Instituut voor Natuurbehoud, Brussel. 15 pp.
- Bauwens, D., Maes, D., De Knijf, G. & Anselin, A., 2001. Criteria voor het aanwijzen van prioritaire soorten voor het natuurbeleid in de provincie Limburg. Advies: IN.A2001.79. Instituut voor Natuurbehoud, Brussel. 15 pp.
- Bertrand, S. & Devillers, S., 1996. Compte-rendu de l'excursion dans les Fagnes spadoises, le 10 septembre 1995. *Gomphus*, 12 (4): 133-135.
- Bervoets, R., 1912. Note préliminaire sur le vol des insectes. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 56: 348-350.
- Bervoets, R., 1913. Note sur l'origine du Labre des Insectes. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 57: 367-368.
- Bervoets, R., 1913. Note sur le vol des Insectes. *Bull. Soc. ent. France*, 19: 480-485.
- Bervoets, R., 1913. Notes sur la circulation du sang dans les ailes des insectes. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 57: 184-190.
- Bervoets, R., 1913. Sur le système trachéen des larves d'Odonates. *Annales de Biologie Lacustre*, 6: 15-32.
- Bervoets, R., 1914. Contributions à l'étude du vol des insectes. 3e partie. Etude du Pterostigma. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 58: 6-17.
- Blondé, K., 2002. Onderzoek van libellenpopulaties in de Zevegemse Scheldevallei. Eindwerk Chemie. Instituut Mariagaard. Privé uitgave. 42 pp.
- Bols, J., 1922. Aan de waterkant. *De Levende Natuur*, 27: 74-86.
- Bonne, F., 1995. Vijverleven. *Euglena*, 14 (4) : 21-23.
- Bonte, D., 1994. Libellen (Odonata) in de duinstreek van de Vlaamse Westkust: resultaten van een inventarisatie gedurende de periode 1990-1994. *Gomphus*, 10 (2): 39-44.
- Bonte, D., 1998. Een populatie van *Sympetma fusca* (Vander Linden, 1820) in de Franse kustduinen te Bray-Dunes: een mogelijke verklaring voor de waarnemingen langs de Vlaamse Westkust? *Gomphus*, 14 (1-4): 32-34.
- Boosten, G., 1986. Odonata de la collection G. Boosten. *Bulletin et Annales de la Société royale belge d'Entomologie*, 122: 264-267.
- Bots, J., 2004. Female colour morphs in *Enallagma cyathigerum*: differences in thermal ecology and seasonal variation in densities and frequencies. University of Antwerp, Wilrijk.
- Bullens, A.M., 1966. De fylogonie van de Odonata op basis van de larvale kauwmaagbetanding. *Natuurhistorisch Maandblad*, 1955 (6): 88-95.

C

- Cammaerts, R., 1966. Nouvelles stations belges d'Odonates rares. *Bull. Ann. Soc. R. Ent. Belg.*, 102: 62-65.
- Cammaerts, R., 1967. Captures récentes de *Nehalennia speciosa* (CHARP) et *Crocothemis erythraea* (BRULLE) en Belgique. *Bull. Ann. Soc. R. Ent. Belg.*, 103: 30-31.
- Cammaerts, R., 1967. Note sur les Odonates d'une mare des environs de Bruxelles. *Bull. Ann. Soc. R. Ent. Belg.*, 103: 302-314.
- Cammaerts, R., 1979. Atlas provisoire des Insectes de Belgique et des régions limitrophes. Cartes 1333 à 1400. Les Odonates de Belgique et des régions limitrophes. Faculté universitaire des Sciences agronomiques de Gembloux, Gembloux.
- Cammaerts, R. & Dumont, H. J., 1967. Résultats du premier colloque belge sur les Odonates. *Bull. Ann. Soc. R. Ent. Belg.*, 103: 158-160.
- Casier, P., 1992. Libellen: een update. 't Hoefblaafje (JNM Kortrijk), 19 (2): 17-19.
- Casier, P., 1992. Libellen in Zuid-West-Vlaanderen, een eerste bilan. *Klimop*, 2 (3): 4-9.
- Claes, K., 1997. Libellen of glazenmakers: helikopters in tandemvlucht. *Natuurreservaten*, 19 (2): 26-27.
- Coeckelbergh, C., 1985. Libellen: 1. Algemene benadering op het niveau van het L.S.O. 2. Verspreidingsonderzoek in de fusiegemeente Bornem. Scriptie voorgedragen tot het bekomen van het diploma voor geaggregeerde L.S.O. afd. Wetenschappen-Aardrijkskunde. Ongepubliceerd eindwerk. Normalschool, St-Niklaas. 156 pp.
- Coeckelberghs, K., 2002. Antipredatiegedrag bij *Lestes viridis*-larven uit verschillende predatoromgevingen. Ongepubliceerde licentiaatsverhandeling. Katholieke Universiteit Leuven, Leuven. 80 pp.
- Colazzo, S. & Bauwens, D., 2003. Prioritaire soorten voor het Limburgse Natuurbeleid. In: Crevecoeur, L. & Stevens, J. (eds.). Jaarboek 2003. LIKONA, Limburgse Koepel voor Natuurstudie, Hasselt. 6-19.

- Colignon, P., 2002. Etude faunistique des odonates de Belgique. *Bulletin van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen. Biologie*, 72 - Supplement: 113.
- Cornille, I., 2002. Changements spatio-temporal des associations d'odonates le long d'un gradient d'atterrisement. Mémoire d'Ingenieur agronome, non publié. Faculté universitaire des Sciences agronomiques de Gembloux, Gembloux.
- D**
- D'Haeseleer, W., Stengée, D. & Van den Berghe, J., 1995. Honegem: gastreservaat voor mediterrane libellen. *Wielewaal*, 61 (6): 199-203.
- D'Haeseleer, W., Stengée, D. & Van den Berghe, J., 1995. Honegem: gastreservaat voor mediterrane libellen. *'t Koninkje (Wielewaal Denderland)*, 24 (4): 126-127.
- Da Camara-Smeets, M., Delescaille, L. M., & Marin, C., 1985. Les Odonates du Bassin de la Haine. In: Anonymus (ed.). Protection et gestion écologique des zones humides dans la région transfrontalière du bassin de la Haine et de la Scarpe. Rapport inédit. Commission des C.E., Service de l'Environnement et de la protection des consommateurs. GIREA, 179-183.
- De Block, M., 2004. Life history plasticity to time stress in the damselfly *Lestes viridis*. Doctoraatsproefschrift. Universiteit Antwerpen, Wilrijk. 159 pp.
- De Block, M., Geenen, S., Jordaens, K., Backeljau, T. & Stoks, R., 2005. Spatiotemporal allozyme variation in the damselfly *Lestes viridis* (Odonata: Zygoptera); gene flow among permanent and temporary ponds. *Genetica*, 124: 137-144.
- De Block, M. & Stoks, R., 1997. Loodstress bij larven van Watersnuffel (*Enallagma cyathigerum*) in zure vennen. *Gomphus*, 13 (1/2): 35-38.
- De Block, M. & Stoks, R., 1999. De libellenfauna van een geïsoleerde amfibieënpoel te Merchtem. *Gomphus*, 15 (1): 3-11.
- De Block, M. & Stoks, R., 2000. Racen tegen de tijd: de deadline van een waterjufferlarve. *Wielewaal*, 66 (2): 40-41.
- De Block, M. & Stoks, R., 2003. Adaptive sex-specific life history plasticity to temperature and photoperiod in a damselfly. *Journal Evolutionary Biology*, 16: 986-995.
- De Block, M. & Stoks, R., 2004. Cannibalism-mediated life history plasticity in a damselfly. *Oikos*, 106: 587-597.
- De Block, M. & Stoks, R., 2004. Life history responses depend on timing of cannibalism in a damselfly. *Freshwater Biology*, 49: 775-786.
- De Block, M. & Stoks, R., 2004. Life-history variation in relation to time constraints in a damselfly. *Oecologia*, 140: 68-75.
- De Block, M. & Stoks, R., 2005. Fitness effects from egg to reproduction: bridging the life history transition. *Ecology*, 86: 185-197.
- De Block, M. & Stoks, R., 2005. Pond drying and hatching date shape the trade-off between age and size at emergence in a damselfly. *Oikos*, 108: 485-494.
- De Block, M., Stoks, R. & De Bruyn, L., 2005. Egg hatching patterns within and among populations of a damselfly occupying permanent and temporary ponds. *Archiv für Hydrobiologie*, 163: 195-209.
- de Bormans, A., 1883. Un été à Rouge-Cloître. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 27: 18-39.
- de Bormans, A., 1884. Notes sur quelques Odonates. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 28 (C.-r.): 276-279.
- De Bruyn, L., Grootaert, P., Pollet, M., & De Knijf, G., 2000. Hebben ongewervelden een toekomst in onze tuinen? In: Nieuwborg, H. (ed.) Antwerpse Koepel voor Natuurstudie (ANKONA). Jaarboek 1999. Provincie Antwerpen, Antwerpen. 68-83.
- De Bruyne, C., 1897. Les 'cellules doubles'. *Verb. Anat. Ges.*, II, Vers.: 99-104.
- De Bruyne, C., 1899. Contribution à l'étude physiologique de l'amitose. In: Livre Jubilé Charles van Bambeke. Bruxelles. 285-326.
- De Coninck, M., 1969. Odonata: libellen, waterjuffers. *Hamster*, 9 (3/4): 38-40.
- de Donceel, Donckier, 1878. Captures indigènes. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 22 (C.-r.): 155.
- De Kimpe, A., 1995. Vliegend en springend zomergedierte. *Natuurbeleving (Wielewaal Schelde-Leie)*, 28 (4): 89-90.
- De Knijf, G., 1989. De libellen van Harchies. *Euglena*, 8 (2): 14-15.
- De Knijf, G., 1990. Vlinders - Libellen - Sprinkhanen. Verspreidingsonderzoek van insecten. *Euglena*, 9 (1): 33.
- De Knijf, G., 1991. Libellenwaarnemingen tijdens de J.N.M.-Zomerkampen. *Stridula*, 15 (2): 63-78.
- De Knijf, G., 1991. Libellenwaarnemingen tijdens de JNM-zomerkampen. Deel I: Gerhagen. *Gomphus*, 7 (1): 9-11.
- De Knijf, G., 1991. Libellenwaarnemingen tijdens de JNM-zomerkampen. Deel II: Hoge Rielen en Postel. *Gomphus*, 7 (2): 4-8.
- De Knijf, G., 1991. Waarneming van *Cordulegaster boltoni* in de provincie Oost-Vlaanderen. *Gomphus*, 7 (3/4): 16.
- De Knijf, G., 1994. Aanvulling op 'Het voorkomen van *Sympecma fusca* in Oost- en West-Vlaanderen'. *Gomphus*, 10 (2): 65.

- De Knijf, G., 1994. Bibliografisch overzicht van odonatologische publikaties gedurende de periode 1989-1994. *Gomphus*, 10 (3): 88-96.
- De Knijf, G., 1994. Herontdekking van *Lestes barbarus* (Fabricius, 1798) in België. *Gomphus*, 10 (2): 45-49.
- De Knijf, G., 1994. Verslag van de excursie naar de Damvallei te Gent op 2 juli 1994. *Gomphus*, 10 (2): 67-70.
- De Knijf, G., 1994. Het voorkomen van *Sympecma fusca* in Oost- en West-Vlaanderen. *Gomphus*, 10 (1): 4-9.
- De Knijf, G., 1995. Bibliografische lijst van Odonata in België, oproep tot aanvullingen en verbeteringen. Liste bibliographique des Odonates de Belgique - corrections et suppléments. *Gomphus*, 11 (1): 17-18.
- De Knijf, G., 1995. *Crocothemis erythraea* en *Cercion lindenii*, nu al in België en binnenkort ook in Nederland algemeen? *Libellennieuwsbrief*, 4: 7-12.
- De Knijf, G., 1995. Een gedocumenteerde Rode lijst van de libellen van Vlaanderen: achtergrond, categorieën en voorgestelde soorten. *Gomphus*, 11 (2): 41-48.
- De Knijf, G., 1995. Nog meer over de Vlaamse Ardennen en zijn populatie *Cordulegaster boltonii*. *Gomphus*, 11 (1): 10-13.
- De Knijf, G., 1995. Verslag van de excursie naar de bovenloop en het brongebied van de Dender op 2 juli 1995. *Gomphus*, 11 (1): 21-23.
- De Knijf, G., 1996. Een gedocumenteerde Rode lijst van de libellen van Vlaanderen. Universiteit Gent in opdracht van het Instituut voor Natuurbehoud, Gent. 95 pp.
- De Knijf, G., 1996. Nederlandse namen voor de libellen van Europa. *Gomphus*, 12 (3): 90-95.
- De Knijf, G., 1996. Verslag van de excursie naar de Honegem en de Wellemeersen in de Aalsterse Denderstreek op 4 augustus 1996. *Gomphus*, 12 (3): 104-108.
- De Knijf, G., 1996. Verslag van de excursie naar de Meinweg in Nederlands Limburg op 29 juni 1996. *Gomphus*, 12 (3): 102-104.
- De Knijf, G., 1997. De opzet van een Monitoring-netwerk voor libellen in Vlaanderen: achtergrond, methode en voorstel tot discussie. *Gomphus*, 13 (1/2): 3-7.
- De Knijf, G., 1999. Invasie van *Anax parthenope* (Sélys) in België in 1999. *Gomphus*, 15 (3): 119-129.
- De Knijf, G., 1999. Verslag van de excursie naar de Gaume op zaterdag 4 juli 1998. *Gomphus*, 15 (1): 33-36.
- De Knijf, G., 1999. Verslag van de excursie naar Mol-Postel op zaterdag 21 augustus 1999. *Gomphus*, 15 (3): 134-136.
- De Knijf, G., 2000. Fauna en flora van de Vlaamse Ardennen: de Bronlibel (*Cordulegaster boltonii*). *Nieuwsbrief Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen*, 3 (1): 2.
- De Knijf, G., 2000. Libellen. *In: Van Olmen, M., Vanacker, S., & Hoffmann, M. (eds.). Hoe aandachtsoorten en grondwaterstanden opvolgen? Vademecum ter invulling van artikel 19, punten 4 en 5 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van natuureservaten en van terreinbeherende verenigingen en houdende toekenning van subsidies. IN.R.2000.3. Instituut voor Natuurbehoud, Brussel. 45-50.*
- De Knijf, G., 2001. Bibliografisch overzicht van de periode 1995-2001. *Gomphus*, 17 (2): 95-101.
- De Knijf, G., 2001. Bosbeheer en biodiversiteit - Bijdrage 11. Libellen en bosbeheer: graag wat meer licht en structuur in het bos! *De Boskrant*, 31 (2): 22-25.
- De Knijf, G., 2001. *Leucorrhinia pectoralis* (Charpentier, 1825) in 2000 in Vlaanderen: terug van weggeweest of toch nooit volledig verdwenen. *Gomphus*, 17 (1): 9-22.
- De Knijf, G., 2001. Libellen in Vlaams-Brabant: stand van zaken van het verspreidingsonderzoek. *In: Vanlerberghe, F. (ed.). BRAKONA jaarboek 2000. Provincie Vlaams-Brabant - dienst Leefmilieu, Leuven. 52-57.*
- De Knijf, G., 2001. Waarneming van *Leucorrhinia rubicunda* (Linnaeus, 1758) in het Kraaibos te Moen-Zwevegem (West-Vlaanderen). *Gomphus*, 17 (2): 75-82.
- De Knijf, G., 2003. Libellen (Odonata) in de provincie Antwerpen: een belangrijke taak weggelegd voor het provinciale natuurbeleid. *In: Nieuwborg, H. (ed.) Antwerpse Koepel voor Natuurstudie (ANKONA). Jaarboek 2002. Provincie Antwerpen, Antwerpen. 51-63.*
- De Knijf, G., 2003. Verslag van de excursie van 15 juni 2003 naar de Limburgse Hoge Kempen (Ruwmortelsven - Kruisven - Vallei van de Asbeek - Vallei van de Zijpbeek). *Gomphus*, 19 (2): 90-92.
- De Knijf, G., 2004. Libellen. *In: Provoost, S. & Bonte, D. (eds.). Levende Duinen: een overzicht van de biodiversiteit aan de Vlaamse kust. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 22, Brussel. 298-311.*
- De Knijf, G. & Anselin, A., 1995. Het Belgisch atlasproject: een bondig overzicht. *Contactblad Nederlandse Libellen Onderzoekers*, 24: 6-10.
- De Knijf, G. & Anselin, A., 1996. Animal Population Statistics: INSECTA-ODONATA (DRAGONFLIES). *In: Kuijken, E. & Maes, D. (eds.). The state of animal and plant populations in Flanders: a contribution to OECD and EUROSTAT environmental data base. Report Institute of Nature Conservation 96.17. Institute of Nature Conservation, Brussels. 8.*

- De Knijf, G. & Anselin, A., 1996. Een gedocumenteerde Rode Lijst van de libellen van Vlaanderen. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 1996 (4), Brussel. 90 pp.
- De Knijf, G. & Anselin, A., 1997. Voorstelling van 'De gedocumenteerde Rode Lijst van de libellen van Vlaanderen'. *Gomphus*, 13 (1/2): 19-25.
- De Knijf, G. & Anselin, A., 1998. Beschrijving en evaluatie van de natuur in Vlaanderen: de rol van libellen in het natuurbehoud. *Gomphus*, 14 (1-4): 3-34.
- De Knijf, G. & Anselin, A., 1998. Faunistical research on Odonata in Flanders as a base for conservation and management. *In*: Beecman, T. & Camelbeke, K. (eds.). Proceedings of the Symposium "Populations: natural and manipulated" organised by the Royal Society of Natural Sciences DODONA, University of Gent, 29 October 1997. Biologisch Jaarboek Dodonaea, 65. Gent. 128-129.
- De Knijf, G. & Anselin, A., 1999. Libellen. *In*: Kuijken, E. (ed.). Natuurrapport 1999. Toestand van de natuur in Vlaanderen: cijfers voor het beleid. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 6, Brussel. 80-83.
- De Knijf, G. & Anselin, A., 2001. Libellen in Limburg: verandering in verspreiding en het belang voor Vlaanderen. *In*: Stevens, J. (ed.). Jaarboek 2000. LIKONA, Limburgse Koepel voor Natuurstudie, Hasselt. 50-62.
- De Knijf, G. & Anselin, A., 2003. De libellenfauna van de Damvallei: vergane glorie of nog steeds waardevol? *Gallinago*, 3: 21-30.
- De Knijf, G. & Anselin, A. & Demolder, H., 1996. The Odonatofauna of the Damvallei (East-Flanders, Belgium): past glory or still worthwhile? *Biologisch Jaarboek Dodonaea*, 64: 75-91.
- De Knijf, G. & Anselin, A. & Goffart, P., 2002. The Belgium Odonata Atlas Project: changes in distribution. *Bulletin de l'Institut Royal des Sciences Naturelles de Belgique, Entomologie*, 72 - Supplement: 111-112.
- De Knijf, G., Anselin, A., & Goffart, P., 2003. Trends in dragonfly occurrence in Belgium (Odonata). *In*: Reemer, M., van Helsdingen, P. J., & Kleukers, R. M. J. C. (eds.) Changes in ranges: invertebrates on the move. Proceedings of the 13th International Colloquium of the European Invertebrate Survey, Leiden, 2-5 September 2001. European Invertebrate Survey - the Netherlands, Leiden. 33-38.
- De Knijf, G. & Demolder, H., 2000. Een populatie van *Coenagrion mercuriale* en *Libellula fulva* in de Gaume (Belgische Lotharingen). *Gomphus*, 16 (2): 115-122.
- De Knijf, G. & Demolder, H., 2003. De Vroege glazenmaker (*Aeshna isocetes*) in Wallonië: eerste waarneming sedert 1993. *Gomphus*, 19 (2): 65-71.
- De Knijf, G. & Lambrechts, J., 2002. Verslag van de excursie naar de Vallei van de Zijpbeek en de Mechelse heide op zaterdag 30 juni 2001. *Gomphus*, 18 (1/2): 43-46.
- De Knijf, G. & Taily, M., 2004. Ei-afleg bij de Blauwe glazenmaker (*Aeshna cyanea*): enkele merkwaardige observaties. *Gomphus*, 20 (1): 21-26.
- De Meyer, E. & Lamberigts, B., 1988. Oostkantons: Libellen. *Euglena*, 7 (1): 27.
- De Pooter, S., 2002. Antipredatiegedrag bij verschillende waterjufferlarven uit verschillende predatoromgevingen. Ongepubliceerde licentiaatsverhandeling. Katholieke Universiteit Leuven, Leuven. 79 pp.
- de Schaetzen, R., 1999. Compte rendu de l'excursion à l'ancien canal entre Ronquières et Seneffe du 13 juin 1999. *Gomphus*, 15 (3): 136-138.
- De Scheemaeker, F., 1978. Libellen tijdens het kamp te Bolderberg (Limburg), 4-8/7/77. *Stridula*, 2 (2): 24.
- De Vos, L., 1988. Gevleugelde strijders: libellen. *Bitterzoet (JNM Vlaamse Ardennen)*, 2 (2): 5-8.
- Debergh, R., 2003. Kwantitatief genetische gedragsstudie van de adaptieve ontkoppelingshypothese bij de waterjuffer *Ischnura elegans*. Ongepubliceerde licentiaatsverhandeling. Katholieke Universiteit Leuven, Leuven. 108 pp.
- Decocq, O. & Pieron, J., 1999. Des larves de *Cordulegaster boltoni* (Insecta: Odonata) sous épicéa (*Picea abies*) dans le Parc naturel Viroin-Hermeton. *Gomphus*, 15 (2): 63-68.
- Defoort, T., 1999. Verslag van de excursie naar de Eendenputten te Beernem op 6 juni 1999. *Gomphus*, 15 (3): 133-134.
- Demolder, H., 1999. Verslag van de excursie naar Vloetenveld op zaterdag 28 juni 1998. *Gomphus*, 15 (1): 38-41.
- Desmet, N., 1993. Bronlibel: de ontdekking? *Natuurbeleving (Wielewaal Schelde-Leie)*, 26 (4): 89.
- Devolder, J., 1989. Libellen. *Euglena*, 8 (4): 8-10.
- Devolder, J., 1991. Libellentabel voor Europa. Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming, Gent. 96 pp.
- Devriese, A., 1993. Libelleninventarisatie. 't Fonteintje (*JNM Blankenberge*), 2 (3): 4-5.
- Devriese, A., Lock, K., Schaeerlaekens, J. & Vercoutere, B., 1993. Dagritme van libellen. *Euglena*, 12 (5): 11-15.
- Dewitte, T., 1996. 1996: Année mondiale des zones humides. Mesures de gestion favorables aux libellules. *La gazette des gestionnaires débonnaires*, 2: 5.

- Dewitte, T., 1996. 1996: Année mondiale des zones humides. Mesures de gestion favorables aux libellules. 2e partie. Conditions générales de vie des libellules. *La gazette des gestionnaires débonnaires*, 3: 3.
- Dewitte, T., 1996. 1996: Année mondiale des zones humides. Mesures de gestion favorables aux libellules. 3e partie (fin). Caractéristiques des différents habitats. *La gazette des gestionnaires débonnaires*, 4: 2-3.
- Dingemans, N. J., 2000. Kleurpolymorfisme bij vrouwen van de Koraaljuffer (*Ceragrion tenellum*). *Brachytron*, 4 (1): 18-24.
- Dochy, O., 2000. Libellen van de Scheldevallei. *Klimop (Zuid-West-Vlaamse Natuur- en Milieukoepel)*, 10 (4): 30-34.
- Dumont, H. J., 1960. De libellenpopulatie van het natuurreservaat (Genk). *Belg. nat. Ver. Ler. Biol.*, 6: 48-61.
- Dumont, H. J., 1964. Etude sur le mécanisme de l'éclosion de l'adulte chez quelques Agrionidae (Odonata). *Bull. Ann. Soc. r. Ent. Belg.*, 100: 183-209.
- Dumont, H. J., 1967. Bibliographie des publications odonatalogiques réalisées par des auteurs belges. *Biologisch Jaarboek Dodonaea*, 35: 290-303.
- Dumont, H. J., 1967. A possible scheme of the migration of *Crocothemis erythraea* (BRULLE) - populations from the Camargue (Odonata: Libellulidae). *Biologisch Jaarboek Dodonaea*, 35: 222-227.
- Dumont, H. J., 1971. A contribution to the ecology of some Odonata. The Odonata of a 'trap' area around Denderleeuw (Eastern Flanders, Belgium). *Bulletin et Annales de la Société royale belge d'Entomologie*, 107: 211-235.
- Dumont, H. J., 1977. Redécouverte d'*Oxygastra curtisii* (Dale, 1834) en Belgique (Odonata). *Bull. Ann. Soc. r. Ent.*, 113: 26.
- Dumont, H. J., 1994. Waar blijft *Hemianax ephippiger*? *Gomphus*, 10 (3): 79-83.
- Dumont, H. J. & Hinnekint, B. O. N., 1973. Mass migration of dragonflies, especially in *Libellula quadrimaculata* L.: a review, a new ecological approach and new hypothesis. *Odonatologica*, 5 (1): 1-20.
- Dumortier, P., 1985. Viezebeesten in de Viroinvallei. Libellen. *Euglena*, 4 (6): 22-23.
- Dupont, S., 1992. Enkele bemerkingsen bij de libellenverspreiding in West-Vlaanderen. *De Roerdomp (JNM Brugge)*, 32 (4): 44.
- E**
- Emmereichs, F., Matheve, H. & Vanbroeckhoven, H., 1993. J.N.M.-Libellenprojekt. 't Molleke (*JNM Mol*), 5 (7): 584-593.
- F**
- Fredericq, L., 1904. Faune et flore glaciare du plateau de la Baraque-Michel. *Bull. Ac. r. Belg. (Classe des sciences)*, 12: 1263-1326.
- G**
- Gabriels, P., 2004. Een Zwervende heidelibel in Lanaken (*Sympetrum fonscolombii*). *Orchis*, 30 (3): 129.
- Gabriels, P., 2003. Zuidelijke glazenmaker: een schitterende Zuideuropese libel. *Orchis*, 29 (3): 80.
- Geenen, S., 1998. Morfologie, populatiegenetica en fluctuerende asymmetrie bij *Lestes viridis* (Odonata: Zygoptera). Ongepubliceerde Licentiaatsthesis. Universitaire Instelling Antwerpen, Wilrijk. 49 pp. (+ bijlagen).
- Geenen, S., Jordaens, K., De Block, M., Stoks, R. & De Bruyn, L., 2000. Genetic differentiation and dispersal among populations of the damselfly *Lestes viridis*. *Journal of the North American Benthological Society*, 19: 321-328.
- Geenen, S., Jordaens, K., De Block, M., Stoks, R., van Gossum, H. & De Bruyn, L., 1999. Een nieuw voortplantingsplaats van *Sympetma fusca* (Vander Linden, 1820) in Vlaanderen. *Gomphus*, 15 (3): 111-117.
- Geyskens, J., 1945. Odonata. In: Kleine fauna voor Laag- en Midden-België. Nederlandse Boekhandel, Antwerpen. 35-40.
- Goetghebuer, M., 1930. Aspects de la faune entomologique de la région de Bas-Escaut. Odonates. *Mém. Soc. ent. Belg.*, 23 (4): 149.
- Goffart, P., 1983. Contribution à l'étude des odonates des tourbières du plateau des Tailles. Mémoire de Licence, non publié. Université catholique de Louvain-la-Neuve, Louvain-la-Neuve. 172 pp.
- Goffart, P., 1984. Observations de *Crocothemis erythraea* et *Anax parthenope* en Belgique durant l'été 1983. *Gomphus*, 1 (3): 1-3.
- Goffart, P., 1985. Compte-rendu de l'excursion en Hainaut et Namurois, 29 juillet 1984. *Gomphus*, 2 (2): 35.
- Goffart, P., 1989. *Coenagrion lunulatum*. Un odonate en expansion en Belgique? *Notes fauniques de Gembloux*, 18: 3-9.
- Goffart, P., 1989. Compte-rendu de l'excursion à Virelles du 15 juillet 1989. *Gomphus*, 5 (3): 9-11.
- Goffart, P., 1989. Compte-rendu de l'excursion en Campine limbourgeoise le 2 juillet 1988. *Gomphus*, 5 (2): 10-11.
- Goffart, P., 1989. Compte-rendu de l'excursion en Thudinie et dans la Fagne schisteuse, le 7 août 1988. *Gomphus*, 5 (1): 46.
- Goffart, P., 1989. Les Libellules: témoins privilégiés de la dégradation des milieux aquatiques. *Reserves naturelles*, 11 (3/4): 106-108.

- Goffart, P., 1990. Compte-rendu de l'excursion à Virelles du 16 juin 1990. *Gomphus*, 6 (2): 12-15.
- Goffart, P., 1990. Compte-rendu de l'excursion au Plateau des Tailles du 22 juillet 1989. *Gomphus*, 6 (1): 6-9.
- Goffart, P., 1990. Compte-rendu de l'excursion du 30 juin 1990 dans la région d'Herbeumont. *Gomphus*, 6 (3): 4-5.
- Goffart, P., 1990. Surveillance de l'environnement wallon volet Odonates. Premiers résultats de la saison 1989 et lancement de la saison 1990. *Gomphus*, 6 (1): 10-25.
- Goffart, P., 1991. Surveillance de l'environnement wallon: appel à la collaboration pour la saison 1991. *Gomphus*, 7 (1): 6-8.
- Goffart, P., 1992. Code de déontologie de l'odonatologue. *Gomphus*, 8 (3): 54-58.
- Goffart, P., 1992. Compte-rendu de l'excursion dans l'Ourthe moyenne le 28 juin 1992. *Gomphus*, 8 (3): 47-51.
- Goffart, P., 1992. Note sur le comportement de chasse de *Gomphus pulchellus* Selys, 1840. *Gomphus*, 8 (4): 71-76.
- Goffart, P., 1992. Prospections odonatologiques en Wallonie et à Bruxelles: où chercher et que chercher? *Gomphus*, 8 (2): 26-34.
- Goffart, P., 1993. Infos de dernière minute. Attention, début de saison exceptionnel! *Gomphus*, 9 (2: Extra nummer / Numéro spécial): 3-5.
- Goffart, P., 1993. Surveillance de l'état de l'environnement wallon par la méthode des bioindicateurs: appel à la collaboration pour la saison 1993. *Gomphus*, 9 (1): 12-18.
- Goffart, P., 1994. Commentaires à propos du statut de *Cercion lindeni* en Wallonie. *Gomphus*, 10 (1): 10-12.
- Goffart, P., 1994. Compte-rendu de l'excursion dans la Haute-Meuse et la Basse Lesse du 26 juin 1993. *Gomphus*, 10 (1): 28-30.
- Goffart, P., 1994. Nouvelles du projet d'atlas et suggestions de recherche en Wallonie. *Gomphus*, 10 (1): 15-18.
- Goffart, P., 1994. Observations de *Lestes barbarus* (Fabricius, 1798) en Wallonie en 1994 et note sur la reproduction de *Aeshna juncea* (Linné, 1758) en Pays de Herve. *Gomphus*, 10 (4): 103-106.
- Goffart, P., 1995. Situation actuelle de l'Agriion de Mercure (*Coenagrion mercuriale*) en Wallonie et propositions de mesures visant sa conservation. *Gomphus*, 11 (2): 27-40.
- Goffart, P., 1996. Compte-rendu de l'excursion sur les étangs ardennais de la région de Saint-Vith à Bastogne, le dimanche 19 août 1995. *Gomphus*, 12 (4): 131-133.
- Goffart, P., 1996. Inventaire, cartographie et conservation des Odonates de la Commune de Libin (Ardenne, Province de Luxembourg). *Gomphus*, 12 (1/2): 3-58.
- Goffart, P., 1996. Le programme "Inventaire et Surveillance de la Biodiversité en Wallonie" (I.S.B.) brève présentation. *Gomphus*, 12 (4): 115-119.
- Goffart, P., 1997. Compte-rendu de l'excursion dans la fagne de Spa-Machamps le samedi 6 septembre 1997. *Gomphus*, 13 (4): 102-104.
- Goffart, P., 1997. Constitution d'une Liste Rouge des Libellules de Wallonie. *Gomphus*, 13 (1/2): 26-34.
- Goffart, P., 1997. Libellules et papillons en Wallonie. Programmes SURWAL et ISB Synthèse annuelle. Surveillance de l'état de l'environnement par bioindicateurs (SURWAL) & Inventaire et Surveillance de la Biodiversité (I.S.B.). Volets Odonates & Rhopalocères. Unité d'Ecologie, Université catholique de Louvain-la-Neuve, 67 pp.
- Goffart, P., 1997. Les Odonates (Demoiselles et Libellules). In: Dumont, J.-M., Goffart, P., & Iserentant, R. (eds.). La Réserve Naturelle Domaniale des Prés du Haut Sommerain (Houffalize). Région Wallonne. Direction Générale des Ressources Naturelles et de l'Environnement, Jambes. 130-133.
- Goffart, P., 1997. Recenser les libellules dans le cadre du programme d'Inventaire et Surveillance de la Biodiversité (ISB) en Wallonie. *Gomphus*, 13 (4): 95-98.
- Goffart, P., 1999. Compte-rendu de l'excursion aux mares de Ben-Ahin (vallée de la Meuse) du 28 juin 1997. *Gomphus*, 15 (2): 98-99.
- Goffart, P., 1999. Compte rendu de l'excursion sur l'Ourthe moyenne, de Hotton à Noisieux du dimanche 27 juin 1999. *Gomphus*, 15 (3): 139-141.
- Goffart, P., 1999. Compte-rendu de la Journée de rencontre et d'étude sur le thème "Libellules de Belgique", du dimanche 14 mars 1999, à Louvain-la-Neuve. *Gomphus*, 15 (2): 96-98.
- Goffart, P., 1999. Compte-rendu des observations d'espèces prioritaires d'Odonates en Wallonie durant la saison 1998, dans le cadre du programme d'Inventaire et Surveillance de la Biodiversité (ISB). *Gomphus*, 15 (2): 86-95.
- Goffart, P., 1999. Un premier cas de reproduction effective de *Sympetrum fonscolombei* Selys, 1840 en Wallonie. *Gomphus*, 15 (1): 12-17.
- Goffart, P., 2000. Compte-rendu de l'excursion au Plateau des Tailles du dimanche 19 septembre 1999. *Gomphus*, 16 (1): 110-112.
- Goffart, P., 2000. Compte-rendu de l'excursion aux étangs de Virelles et Roly du samedi 1er juillet 2000. *Gomphus*, 16 (2): 150-151.
- Goffart, P., 2000. Compte-rendu de l'excursion du samedi 26 août 2000 dans la région de Spa. *Gomphus*, 16 (2): 151-153.
- Goffart, P., 2000. Compte-rendu des observations d'espèces prioritaires d'Odonates en Wallonie durant la saison 1999,

- dans le cadre du programme d'Inventaire et Surveillance de la Biodiversité (ISB). *Gomphus*, 16 (1): 85-98.
- Goffart, P., 2000. "Inventaire et Surveillance de la Biodiversité en Wallonie": bilan décennal (1990-1999). *Gomphus*, 16 (2): 139-149.
- Goffart, P., 2000. Inventaire et Surveillance de la Biodiversité (I.S.B.) et Surveillance de l'état de l'environnement wallon par bioindicateurs (Surwal). Volets Odonates et Rhopalocères. Université catholique de Louvain-la-Neuve, 33 pp. (+ annexes).
- Goffart, P., 2000. Les Libellules, Témoins privilégiés de la dégradation des milieux aquatiques en Wallonie. *In*: Anonymus (ed.). Les zones humides de Wallonie. Actes des colloques organisés en 1996 par le Ministère de la Région wallonne dans le cadre de l'Année Mondiale des Zones Humides. Travaux n° 21. Région wallonne. Direction générale des Ressources naturelles et de l'Environnement. Division de la Nature et des Forêts, Namur. 84-95.
- Goffart, P., 2001. Compte-rendu des observations d'espèces prioritaires d'Odonates en Wallonie durant la saison 2000, dans le cadre du programme d'Inventaire et Surveillance de la Biodiversité (ISB). *Gomphus*, 17 (1): 23-36.
- Goffart, P., 2002. Compte-rendu de l'excursion sur l'Ourthe moyenne, de Marcourt à Hotton, du 26 juin 2002. *Gomphus*, 18 (1/2): 50-52.
- Goffart, P., 2003. Compte-rendu de l'excursion du 16 juin 2002 à l'Étang de Virelles. *Gomphus*, 19 (1): 39-40.
- Goffart, P., 2003. Compte-rendu de l'excursion sur l'Ourthe moyenne, de Noiseux à Durbuy, du 21 juin 2003. *Gomphus*, 19 (1): 36-38.
- Goffart, P. & Anselin, A., 1989. Nouvelles de l'enquête sur la répartition des libellules en Belgique. Compte-rendu des observations réalisées durant les saisons 1987 et 1988. *Gomphus*, 5 (2): 7-9.
- Goffart, P., Anselin, A. & Lafontaine, R. M., 1989. La surveillance de l'environnement wallon. *Gomphus*, 5 (2): 12-32.
- Goffart, P., Anselin, A. & Lafontaine, R. M., 1989. La surveillance de l'environnement wallon. Nouvelles fraîches du programme de surveillance de l'environnement wallon. *Gomphus*, 5 (3): 4-7.
- Goffart, P., Baguette, M. & Dufrière, M., 1991. The dragonflies monitoring scheme in southern Belgium: a tool to assist wetlands management. *Convention on the conservation of European wildlife and natural habitats*, 91-92.
- Goffart, P. & De Keuleneer, F., 1991. La faune des libellules du domaine Solvay à La Hulpe. *Les Naturalistes belges*, 72 (1): 31-39.
- Goffart, P. & Dufrière, M., 1993. La surveillance de l'état de l'environnement wallon par la méthodes des bioindicateurs: résultats de quatre années de suivi des Odonates. *Gomphus*, 9 (3): 59-84.
- Goffart, P., Dufrière, M. & Marchal, D., 1991. La surveillance de l'état de l'environnement wallon par bioindicateurs. Résultats des deux premières années de suivi des Odonates. *Gomphus*, 7 (3/4): 4-12.
- Goffart, P. & Fichet, V., 2003. Compte-rendu des observations d'espèces prioritaires d'Odonates en Wallonie durant la saison 2002, dans le cadre du programme d'Inventaire et Surveillance de la Biodiversité (ISB). *Gomphus*, 19 (2): 55-64.
- Goffart, P. & Lafontaine, R. M., 1986. Intérêt odonatologique de la section de l'Ourthe comprise entre Melreux et Deulin. *In*: Anonymus (ed.). Aménagement écologique des berges des cours d'eau navigables. II. Etude de cas: la Meuse et l'Ourthe. Rapport non publié. GIREA, 105-109.
- Goffart, P., Testaert, D. & Paquay, M., 2001. Actualisation du statut de l'Agriion de Mercure (*Coenagrion mercuriale*) dans la plaine de Focant (Beauraing). *Gomphus*, 17 (2): 83-94.
- Gryffroy, D., 1978. Libellenwaarnemingen in de excursiegebieden van afdeling Roeselare. *De Sneppe (JNM Roeselare)*, 9 (1): 17-26.
- Gubbels, R., 2001. Eerste waarneming van *Gomphus flavipes* (Charpentier, 1825) in België: een grensgeval. *Gomphus*, 17 (1): 3-8.
- Gysels, J., 1994. Kempische beeklibellen. *Gomphus*, 10 (4): 109-112.
- Gysels, J., 1995. De status van de bosbeekjuffer (*Calopteryx virgo*) in Vlaanderen met een overzicht van alle recente vindplaatsen (1990-1995). *Gomphus*, 11 (3/4): 55-62.
- Gysels, F., 2002. Is het antipredatiegedrag van de waterjufferlarve *Ischnura elegans* (Odonata: Zygoptera) op kairomonen contextafhankelijk? Ongepubliceerde licentiaatsverhandeling. Katholieke Universiteit Leuven, Leuven. 73 pp.
- Gysels, F. & Stoks, R., 2005. Threat-sensitive responses to predator attacks in a damselfly. *Ethology*, 111: 411-423.

H

- Heirweg, B., 2002. Libellen bij ons. *Natuurbeleving (Natuurpunt Schelde-Leie)*, 35 (4): 98-100.
- Hidvegi, F., 1989. Le monde merveilleux des libellules. *Le Nierson*, 61: 18-23.
- Hinnekin, B.O.N., 1968. Een aberrant van *Agriion puella* L., 1758 in Koksijde. *Bull. Ann. Soc. R. Ent. Belg.*, 104: 77-79.
- Hinnekin, B.O.N., 1968. Een variant van *Pyrrhosoma nymphula* (Sulzer, 1776). *Bull. Ann. Soc. R. Ent. Belg.*, 104: 383-384.

- Hinnekind, B.O.N., 1969. Een aberrant van *Enallagma cyathigerum* (Charp. 1984). *Bull. Ann. Soc. R. Ent. Belg.*, 105: 45-47.
- Hinnekind, B.O.N., 1972. Thermal pollution as a probable cause of a winter ecdysis of *Aeshna cyanea* (Müller) (Anisoptera: Aeshnidae). *Odonatologica*, 1 (3): 163-164.
- Hinnekind, B.O.N., 1974. An individual marking technique for Odonata. *Odonatologica*, 3: 261-263.
- Hinnekind, B.O.N., 1986. Dynamique de population chez *Ischnura e. elegans* (Vander Linden) (Insecta: Odonates) avec intérêt particulier pour les changements morphologique de coloration, le polymorphisme des femelles et l'influence du cycle pluriannuel sur le comportement. Thèse de doctorat non publiée. Université des Sciences et Techniques de Lille, Lille. 27+90+96 pp.
- Hinnekind, B.O.N., 1987. Odonata hoarding food. *Notulae Odonatologicae*, 2 (9): 154.
- Hinnekind, B.O.N., 1987. Population dynamics of *Ischnura e. elegans* (Vander Linden) (Insecta: Odonata) with special reference to morphological colour changes, female polymorphism, multiannual cycles and their influence on behaviour. *Hydrobiologia*, 146: 3-31.
- Hinnekind, B.O.N. & Dumont, H. J., 1989. Multi-annual cycles in populations of *Ischnura e. elegans* induced by crowding and mediated by sexual aggression (Odonata: Coenagrionidae). *Entomol. Gener.*, 14: 161-166.
- Hoste, I., 1986. Libellen in het Aalterse. *Natuurkontakt (Wielewaal Aalter)*, 4 (2): 67.
- Hoste, I., 1989. Libellen tussen Gent en Brugge (Odonata). *Phegea*, 17 (3): 123-135.
- Hoste, I., 1989. Verslag van de excursie naar de omgeving van Postel op 11 september 1988. *Gomphus*, 5 (1): 6-7.
- Hoste, I., 1989. Wielewaal-excursie naar de Antwerpse Kempen op 13 augustus 1989. *Gomphus*, 5 (3): 11-12.
- Hoste, I., 1991. Een Oostvlaamse waarneming van *Sympetma fusca*. *Gomphus*, 7 (3/4): 16-17.
- Hoste, I., 1992. Verslag van de excursie naar Les Epioux op 9 augustus 1992. *Gomphus*, 8 (3): 52-53.
- Hostie, E., 1958. Insektenfauna der Kalmthoutse heide (Algemene lijst). Odonata. In: Het Guldenboek der Kalmthoutse Heide. Natuur en Stedenschoon, Antwerpen. 78.
- Huysecom, J., 1996. Le groupe *Gomphus* contribue à la restauration de l'étang de la Vieille Rochette. *Gomphus*, 12 (1/2): 59-64.
- Huysmans, S., 1985. Libellen in Limburg, een eeuw geleden en nu. *Koerier*, 13 (2).
- I**
- Ide, J., Brenu, C. & Paquay, M., 1992. Une observation de *Cordulegaster bidentatus* en Ardenne. *Gomphus*, 8 (1): 20-21.
- J**
- Jannis, G., 1990. Kort overzicht van de waarnemingen tijdens de excursie naar het Stamprooierbroek te Molenbeersel (Limburg) op 19.08.1990. *Gomphus*, 6 (4): 7.
- Jannis, G., 1990. Vroegtijdige verschijning van de Kempense heidelibel, *Sympetrum depressiusculum* te Lommel (Limburg). *Gomphus*, 6 (4): 8-9.
- Jannis, G. & Verheyen, P., 2004. Gewone bronlibel. *Zonnedauw*, 36 (2): 32-33.
- JNM, 1993. Libellen in België. Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming, Gent. 8 pp.
- Johansson, F., Stoks, R., Rowe, L. & De Block, M., 2001. Life history plasticity in a damselfly: effects of combined time and biotic constraints. *Ecology*, 82 (7): 1857-1869.
- Jongeneelen, R., 1988. Libellen: oproep tot inventarisatie binnen onze afdeling Hageland-Zuiderkempen. *De Geitemelker (JNM Hageland-Zuiderkempen)*, 4 (1): 10-11.
- K**
- Kelchtermans, G., 1989. Zaterdag 12 augustus: libellentocht naar de Most. 't Molleke (*JNM Mol*), 1 (6): 121-122.
- Ketelaar, R., 1992. Quand l'Agrion au corps de feu (*Pyrrhosoma nymphula*) commence-t-il à voler? *Le Nierson*, 83: 23.
- Ketelaar, R. & Wasscher, M., 1993. Wanneer begint de Vuurjuffer te vliegen? *Euglena*, 12 (1): 6.
- Koch, H., 1933. De ademhaling van de Libellenlarven. Voorlopige mededeling. *Nat. wet. Tijdschr.*, 15: 162-172.
- Koch, H., 1934. Aandeel van bepaalde organen aan de zuurstofopname door het gesloten tracheënsysteem, bij de larven der Odonata Zygoptera. *Nat. wet. Tijdschr.*, 16: 75-80.
- Koch, H., 1936. Recherches sur la physiologie du système trachéen clos. *Mém. Ac. r. Belg.*, Collection in - 8, Sér. 2 (16): 1-98.
- Kurstjens, G., 1993. De Libellenfauna. In: 'Koningssteen, voorbeeld van natuurontwikkeling in het limburgse Maasdal'. *Natuurhistorisch Maandblad*, 82 (10): 243-244.
- Kurstjens, G., 2001. Zuidelijke keizerlibel (*Anax parthenope*) in Limburg. *Natuurhistorisch Maandblad*, 90 (5): 94-95.
- Kurstjens, G. & de Veld, M., 1995. Waarnemingen van de Beekrombout langs de Maas. Een kwestie van adulte dispersie of larvale drift? *Natuurhistorisch Maandblad*, 84 (4): 85-89.
- Kurstjens, G. & De Veld, M., 1996. Libellen in de zuidelijke Maasvallei in 1995. *Natuurhistorisch Maandblad*, 85 (6): 131-132.

L

- Lafontaine, R. M. & Goffart, P., 1986. Evaluation of the vulnerability of the dragonflies of the European Community. KBIN-IRSNB, Brussel. 6 pp.
- Lafontaine, R. M. & Goffart, P., 1994. Compte-rendu de l'excursion du 4 juillet '93 en Gaume. *Gomphus*, 10 (1): 25-27.
- Lafontaine, R.-M. & Goffart, P., 2000. Compte-rendu de l'excursion du 18 juillet 1999 en Gaume, ou "Peut-on voir 40 espèces de libellules en une journée en Wallonie?". *Gomphus*, 16 (1): 106-110.
- Lafontaine, R.-M. & Goffart, P., 2001. Compte-rendu de l'excursion en Gaume de juillet 2000: le record n'est pas battu, mais il le sera bientôt... *Gomphus*, 17 (1): 51-53.
- Lam, E., 1984. Beekjuffers in de Ardennen. *Amoeba*, 61 (8): 16-17.
- Lambrechts, J., 2002. Twee bijzondere libellen. *Natuur & Landschap*, 2: 7-8.
- Lambrechts, J., 2004. De libellenfauna van het gebied Houterenberg-Pinnekeswijer (Tessenderlo, West-Limburg). *Gomphus*, 20 (1): 3-16.
- Lambrechts, J. & De Knijf, G., 2001. Verslag van de excursie naar het Wik te Bokrijk en De Teut te Zonhoven op 9 juni 2001. *Gomphus*, 17 (2): 102-105.
- Lambrechts, J. & De Knijf, G., 2002. Verslag van de excursie naar de Vallei van de Drie Beken te Diest op zondag 9 juni 2002. *Gomphus*, 18 (1/2): 46-50.
- Lameere, A., 1900. Insectes nouveaux ou rares pour la Belgique (sur *Oxygastra curtisi*). *Bull. Soc. ent. Belg.*, 44: 259-260.
- Lameere, A., 1900. Odonata. In: Manuel de la Faune de Belgique. Tome II. Insectes inférieurs. Lambertin, Bruxelles. 52-67.
- Lameere, A., 1922. Sur la nervation alaire des Insectes. *Bull. Ac. r. Bruxelles Sér.*, 5: 138-149.
- Lameere, A., 1923. Sur la nervation alaire des insectes. *Psyche*, 30: 123-132.
- Lameere, A., 1934-35. Précis de Zoologie. Odonata. *Rec. Inst. zool. Torley-Rousseau*, 4: 212-249.
- Lameere, A., 1940. Les animaux de la Belgique. *Naturalistes belges*, 3.
- Lannie, J., 2004. Female colour morphs in *Ischnura elegans*: differences in thermal ecology and seasonal variation in densities and frequencies. University of Antwerp, Wilrijk.
- Lauwers, K., 2000. Echte conflicten bij libellen. *Wielewaal*, 66 (5): 169-170.
- Lejeune, G., 1976. Libelletjes te Torgny van 1-12 juli 1976. *Stridula*, 2 (3/4): 5-8.
- Lejeune, G., 1977. Libellentrekverslag. *De Roerdamp (BJN Brugge)*, 17 (4): 45-48.
- Lejeune, G., 1978. Opmerkingen over de libellentabel. *Stridula*, 2 (1): 12-13.
- Lepla, K., 1988. Oproep tot medewerking aan het libellenverspreidingsonderzoek. *De Sneppe (JNM Roeselare)*, 19 (3): 7-10.
- Lepla, K., 1992. Het JNM-libellenproject. *De Sneppe (JNM Roeselare)*, 23 (3): 22-24.
- Lerner, S., 1982. Libellen in de streek even ten noorden van Brussel. *Stridula*, 6 (3): 8-9.
- Lerner, S., 1984. Tweede waarneming voor België van de Zuidelijke Keizerlibel (*Anax parthenope*) te Zemst-Laar in Brabant. *Gomphus*, 1 (1): 8-9.
- Lestage, J. A., 1919. Notes biologiques (sur l'éclosion, loin de la rive, des larves d'Odonates). *Bull. Soc. ent. Belg.*, 1: 65.
- Lestage, J. A., 1919. Notes biologiques (sur la ponte de *Libellula depressa*). *Bull. Soc. ent. Belg.*, 1: 64.
- Lieftinck, M. A., 1929. *Aeshna subarctica* in Europa, eene nieuwe aanwinst voor de Nederlandsche en Belgische Odonatenfauna. *Tijdschrift voor Entomologie*, 72: 169-186.
- Litt, R., 1965. Note sur l'hivernage et l'éclosion manquée de *Somatochlora arctica* ZETT (Odonata). *Hautes Fagnes*, 31 (4): 213-218.
- Litt, R., 1965. Note sur l'éclosion de *Cordulia aenea* L. (Odonata). *Hautes Fagnes*, 31 (4): 219-222.
- Litt, R., 1965. La voracité d'une larve d'*Aeshna juncea* L. (Odonate - Anisoptère). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 22: 39.
- Litt, R., 1980. La larve d'*Aeshna juncea* L. (Odonate Anisoptère). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 37: 2932.
- Litt, R., 1981. Phototropisme: *Leucorrhinia dubia* Vaud. et *Sympetrum scoticus* D., attirés par les teintes claires (Odonates Anisoptères). *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 38 (1/3): 17-19.
- Litt, R., 1982. Ethologie des Odonates: comportement, agressivité, parade, accouplement et pontes. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 39 (1/3): 10-12.
- Litt, R., 1982. Ethologie des Odonates: comportement, agressivité, parade, accouplement et pontes. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 39 (3/6): 18-20.
- Litt, R., 1985. Ecllosion d'une Libellule mélanisante *quadrimaculata* L. variété *praenubila* (New. 1833) (Odonate) dans les Fagnes spadoises. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 42 (A): 3-5.
- Litt, R., 1987. Etude d'un milieu suburbain: Parc de Séroule. Les Odonates. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 44: 20-24.
- Litt, R., 1988. Capture d'une libellule par une plante carnivore. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 45 (2): 41-43.

- Litt, R., 1991. Réflexions sur le vol des insectes et l'atrophie d'une aile chez *Aeschna cyanea* Müller (Odonates). *Revue vervétoise d'Histoire naturelle*, 48 (4): 104-106.
- Litt, R., 1992. A propos d'une éclosion massive de *Leucorrhinia dubia* Van der Linden (Odonate). *Revue vervétoise d'Histoire naturelle*, 49 (3): 62-63.
- Litt, R., 1993. Cannibalisme chez la larve d'*Aeschna cyanea* Müller (Odonate). *Revue vervétoise d'Histoire naturelle*, 54 (3): 84-85.
- Litt, R., 1997. La capture des proies par la larve d'*Aeschna cyanea* Müller (Odonate/Anisoptère). *Revue vervétoise d'Histoire naturelle*, 54 (3): 61-64.
- Litt, R., 2000. Observations de la fin de l'hivernage et de l'éclosion de *Calopteryx virgo* L. en captivité (Odonate). *Revue vervétoise d'Histoire naturelle*, 57 (1): 97-98.
- Litt, R., 2001. Métamorphose avortée d'une Libellule *Aeschna cyanea* Müller (Odonata/Anisoptera). *Revue vervétoise d'Histoire naturelle*, 58 (3): 65-67.
- Lock, K., 1992. VBWG-libellentocht Mol-Postel. *VBWG-Nieuwsbrief*, 1 (5): 5-6.
- Lock, K., 1993. Libellenwaarnemingen van het libellenweekend 1992. *VBWG-Nieuwsbrief*, 3 (3): 6-8.
- Lock, K., 1994. *Gomphus simillimus* (Gele rombout) in ons land. *Gomphus*, 10 (4): 107-108.
- Loos, G., 2004. Verslag van de excursie van 12 juni 2004 naar het Vennengebied van Ravels-Poppel. *Gomphus*, 20 (1): 27-29.
- Luybaert, J., 2003. Libelleninventarisatie van de belangrijkste poelen, vijvers en waterplassen in afdeling Velpe-Mene. *Jaarboek Natuurstudie 2002. Natuurpunt Oost-Brabant vzw*, 26-31.
- M**
- Maes, D., Bauwens, D., De Bruyn, L., Anselin, A., Vermeersch, G., Van Landuyt, W., De Knijf, G. & Gilbert, M., 2005. Species richness coincidence: conservation strategies based on predictive modelling. *Biodiversity and Conservation*, 14: 1345-1364.
- Maes, T., 1982. Biotoopbeschrijving van enkele libellenvindplaatsen rond Melle (Oost-Vlaanderen). *Stridula*, 6 (3): 9-11.
- Mardulyn, H., 2000. Evolution des populations d'Odonates dans la réserve naturelle du Bec du Feyi, en Ardenne. *Gomphus*, 16 (1): 37-48.
- Martens, K., 1976. Enkele gegevens over de evolutie van de libellenstand van de Hobokense Polder. *Beembreek*, 8 (7): 3032.
- Martens, K., 1979. Aanvullingen op de Libellentabel (1974). *Phegea*, 7 (2): 54-55.
- Martens, K., 1979. Insekten in de Hobokense Polder. 1 Odonata (Libellen). *Phegea*, 7 (1): 29.
- Martens, K., 1979. Interessante libellenwaarnemingen. *Phegea*, 7 (3): 88.
- Martens, K., 1980. Libellen in de Kleiputten van Hemiksem. *Phegea*, 8 (1): 17-24.
- Martens, K., 1982. New localities for *Epitheca bimaculata* (Charp.) (Anisoptera, Corduliidae), with a review of its status in Western Europe. *Notulae Odontologicae*, 1 (): 157-159.
- Martens, K., 1982. De Odonata van de kollektie Hostie. *Phegea*, 10 (4): 179-183.
- Martens, K., 1982. *Onychogomphus uncatius* (Charpentier, 1840) (Odonata, Gomphidae), a new species for the Belgian fauna. *Bull. Ann. Soc. r. belge Ent.*, 118: 193-194.
- Matheve, H., 1994. Libelleninventarisatie '94. 't Molleke (*JNM Mol*), 6 (5): 746-753.
- Matheve, H., 1994. Libelleninventarisatie '94. Regio Midden-Kempen. *Pandion (Wielewaal Mol)*, 12 (3): 42-50.
- Meersmans, M., 1998. Studie van libellen (Odonata) in de Kalmthoutse Heide. Ongepubliceerd Eindrapport geïntegreerde prof. Stella Marisinstituut, Merksem. 76 pp.
- Meert, M., 1995. Libellen. *Werkgroep Ecologie Tessengerlo, Jaarboek 1995*, 1-6.
- Meeus, D., 1991. Libellentocht naar den Diel op zat. 14 september. 't Molleke (*JNM Mol*), 3 (6): 307-308.
- Merckx, B., 1990. Libellen- en dagvlinderexcursie in Stropers en Gelaag, 9 augustus. *Glimwormpje (JNM Waasland)*, 22 (5): 20-22.
- Metsu, I., 1969. Libellen te Konzen (juli 1968). *Stentor*, 7 (2): 38.
- Metsu, I., 1969. Libellen tijdens het werkkamp te Kalmthout, augustus 1969. *Stentor*, 7 (2): 36-37.
- Meuris, L., 1997. Libellen en juffers van de Damvallei. Conclusies uit twee jaar waarnemingen. *Natuurreservaten (Afdeling Damvallei)*, Herfst 1997: 3-7.
- Meuris, L., 1999. Libellenmonitoring in Vlaanderen: de eerste resultaten van een proefproject op de Kalmthoutse Heide (Antwerpen) in 1998. *Gomphus*, 15 (1): 18-28.
- Meuris, L., 2000. Libellen kijken in de Damvallei. *NVL Nieuwsbrief*, 4 (3): 10-11.
- Meuris, L., 2002. De libellen, herauten van het broeikas-effect. *Natuurblad*, 1 (3): 4-9.
- Meuris, L., 2003. Merkwaardige waarnemingen bij de voortplanting van de Bloedrode heidelibel (*Sympetrum sanguineum*). *Gomphus*, 19 (1): 33-35.
- Meuris, L., 2003. Na zeer lange afwezigheid terug Glassnijder (*Brachytron pratense*) in de Damvallei. *Gomphus*, 19 (2): 73-78.
- Meyermans, F., 1995. Libellen in 1994. Amper 52 waarnemingen, 15 soorten. *De Geitemelker (JNM Hageland-Zuiderkempen)*, 11 (1): 13-14.
- Michiels, N., 1981. Libellen op het zoka naar de Nederlandse Kempem. *Het Wielje*, 12 (5/6): 166-168.

- Michiels, N., 1984. *Anax parthenope*: een nieuwe waarneming. *Gomphus*, 1 (5): 7-8.
- Michiels, N., 1984. Inleidende ecologische studie van drie coëxisterende *Sympetrum*soorten (Odonata, Fam. Libellulidae) in Den Diel, Mol. Ongepubliceerde Licentiaatsthesis. Universitaire Instelling Antwerpen, Wilrijk. 160 pp.
- Michiels, N., 1984. Libellenverspreidingsonderzoek 1984. *Gomphus*, 1 (5): 6.
- Michiels, N., 1985. Libellenverspreidingsonderzoek: verwerking van de gegevens. *Gomphus*, 2 (1): 17-19.
- Michiels, N., 1985. Verspreidingsonderzoek 1985. *Gomphus*, 2 (1): 14-16.
- Michiels, N., 1986. Het verspreidingsonderzoek van libellen in ons land. *Gomphus*, 3 (1): 2-3.
- Michiels, N., 1987. De libellenfauna van Den Diel te Mol: uitzonderlijk, maar bedreigd. *Wielewaal*, 53: 149-160.
- Michiels, N., 1988. De Zwarte Heidelibel. In: Desmet, J. (ed.). Dierenlevens. Gedrag en indeling van in het wild levende dieren in de Lage Landen. Lannoo, Tielt. 74-77.
- Michiels, N., 1989. Morphology of male and female genitalia in *Sympetrum danae*, with special reference to the mechanism of sperm removal during copulation (Odonata: Libellulidae). *Odonatologica*, 18 (1): 21-31.
- Michiels, N., 1989. Populatie- en gedragsecologie van de Zwarte heidelibel *Sympetrum danae* (Sulzer) (Odonata: Libellulidae). Doctoraatsproefschrift. Universitaire Instelling Antwerpen, Wilrijk. 197 pp.
- Michiels, N., 1992. Consequences and adaptive significance of variation in copulation duration in the dragonfly *Sympetrum danae*. *Behavioral Ecology and Sociobiology*, 29: 429-435.
- Michiels, N., Anselin, A., Goffart, P. & Van Mierlo, M., 1986. Voorlopige verspreidingsatlas van de Libellen (Odonata) van België en het Groothertogdom Luxemburg / Atlas provisoire des Libellules (Odonata) de Belgique et du Grandduché de Luxembourg. *Euglena/Gomphus extra uitgave/ numéro spécial*, 2 (1): 36 pp.
- Michiels, N. & Dhondt, A. A., 1987. Coexistence of three *Sympetrum* species at Den Diel, Mol, Belgium (Anisoptera: Libellulidae). *Odonatologica*, 16 (4): 347-360.
- Michiels, N. & Dhondt, A. A., 1988. Direct and indirect estimates of sperm precedence and displacement in the dragonfly *Sympetrum danae* (Odonata: Libellulidae). *Behavioral Ecology and Sociobiology*, 23: 257-263.
- Michiels, N. & Dhondt, A. A., 1989. Differences in male and female activity patterns in the dragonfly *Sympetrum danae* (Sulzer) and their relation to mate-finding (Anisoptera: Libellulidae). *Odonatologica*, 18 (4): 349-364.
- Michiels, N. & Dhondt, A. A., 1989. Effects of emergence characteristics on longevity and maturation in the dragonfly *Sympetrum danae* (Anisoptera: Libellulidae). *Hydrobiologia*, 171: 149-158.
- Michiels, N. & Dhondt, A. A., 1990. Costs and benefits associated with oviposition site selection in the dragonfly *Sympetrum danae* (Odonata: Libellulidae). *Animal Behaviour*, 40: 668-678.
- Michiels, N. & Dhondt, A. A., 1991. Characteristics of dispersal in sexually mature dragonflies. *Ecol. Entomol.*, 16: 449-459.
- Michiels, N. & Dhondt, A. A., 1991. Sources of variation in male mating success and female oviposition rate in a nonterritorial dragonfly. *Behavioral Ecology and Sociobiology*, 29: 17-25.
- Michiels, N. & Van Mierlo, M., 1982. Libellentabel voor België. Wielewaaljongeren, Turnhout. 46 pp.
- Moens, J., 1964. Het uitsluipen van een glazenmaker. *Hamster*, 4 (6): 164-167.
- Moens, J., 1967. Ionic regulation of the hemolymph in the larvae of the dragonfly *Ischnura elegans* (Vanderlinden) (Odonata, Zygoptera). *Archives Internationales de Physiologie et de Biochimie*, 75 (1): 57-64.
- Moens, J., 1967. Libellen. *Hamster*, 7 (5): 163.
- Moens, J., 1973. Study of the water balance in larvae of *Aeshna cyanea* (Müll.) by means of measurement of change in total body weight, with special reference to the method (Anisoptera: Aeschnidae). *Odonatologica*, 2 (2): 91-98.
- Moens, J., 1975. Changes of the hemolymph volume in larvae of *Anax imperator* (Leach) and *Aeshna cyanea* (Müller) during starvation in different experimental media. *Odonatologica*, 4 (4): 219-224.
- Moens, J., 1975. Ionic regulation of the haemolymph in the larvae of the dragonfly *Aeshna cyanea* (Müller) (Odonata, Anisoptera). *Archives Internationales de Physiologie et de Biochimie*, 83: 443-451.
- Moens, J., 1975. Osmoregulation and the regulation of the free amino acid fraction in the hemolymph of the larvae of *Aeshna cyanea* (Müller) (Odonata, Anisoptera). *Odonatologica*, 4 (3): 169-176.
- Moens, J., 1980. Microscopic and ultrastructural study of different epithelial elements in the ileum of larvae of Anisopteran dragonflies. *Odonatologica*, 9: 309-315.
- Moens, J., 1981. Limburg natuurlijk, deel 2, Libellen. Stichting Limburgs landschap, Bree. 112 pp.
- Muylaert, M., 2003. Effect van predatie op de levensgeschiedenis van de waterjuffer *Ischnura elegans*. Ongepubliceerde licentiaatsverhandeling. Katholieke Universiteit Leuven, Leuven. 81 pp.

N

- Navas, L., 1906. Sur quelques névroptères et orthoptères de Belgique. *Rev. mensuelle Société Entom. Namuroise*, 12: 56-57.
- Navas, L., 1909. Nouvelles classes de Névroptères en Belgique. *Rev. mensuelle Société Entom. Namuroise*, 7: 54-55.
- Navas, L., 1910. Névroptères des bords de la meuse et de la Molognée (Namur). *Revue Mensuelle de la Société Entomologique Namuroise*, 10: 74-76.
- Navas, L., 1914. Supplément aux Névroptères de Belgique. Quelques Névroptères recueillis en août (19-31) de 1913. *Rev. Société entom. de Namur*, 4: 46-48.
- Neven, B., 1991. Libellen (Odonata). In: De Pauw. & Vannevel, R. (eds.). Macro-invertebraten en waterkwaliteit. Dossiers Stichting Leefmilieu nr 11 i.s.m. Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming, Antwerpen. 111-122.
- Nuyts, E. & Michiels, N., 1993. Integration of immediate and long term sperm precedence patterns and mating costs in an optimization model of insect copulation duration. *J. theor. Biol.*, 160: 271-295.
- Nuyts, E. & Michiels, N., 1994. The influence of sperm precedence patterns and mating costs on copulation duration in odonates: predictions and supporting data. *Belgian Journal of Zoology*, 124 (1): 11-19.
- Nuyts, E. & Michiels, N., 1996. High last-male sperm precedence despite unfavourable positioning of sperm in the bursa copulatrix of *Sympetrum danae* (Sulzer) (Anisoptera: Libellulidae). *Odonatologica*, 25 (1): 79-82.

P

- Packet, J., 1989. Libellenwerkgroep. *De Woelmuis (JNM Leievallei)*, 6 (4): 11-13.
- Packet, J., 1991. Anisoptera's in onze afdeling (Leievallei). *De Woelmuis (JNM Leievallei)*, 8 (2): 14-18.
- Packet, J., 1991. Zygoptera's in onze afdeling (Leievallei). *De Woelmuis (JNM Leievallei)*, 8 (1): 9-14.
- Packet, J., 1992. Libellenekskursie. *De Woelmuis (JNM Leievallei)*, 9 (4): 7.
- Parr, A. J., De Knijf, G. & Wasscher, M., 2004. Recent appearances of the Lesser Emperor *Anax parthenope* (Selys) in north-western Europe. *Journal of the British Dragonfly Society*, 20 (1): 5-16.
- Paternoster, T., 1994. Les odonates des marais d'Harchies-Hensies-Pommeroeul. *Naturalistes de Mons et du Borinage*, 57: 80-89.
- Paternoster, T., 1995. Odonates des marais d'Harchies-Hensies-Pommeroeul. Observations 1995. *Naturalistes de Mons et du Borinage*, 90 (3-4): 15-17.

- Paternoster, T., 1995. Odonatofaune de Mons et du Borinage. *Naturalistes de Mons et du Borinage*, 90 (3):
- Paternoster, T., 1996. Reproduction exceptionnelle d'une espèce d'odonate méridionale (*Crocothemis erythraea*) aux marais d'Harchies-Hensies-Pommeroeul. *Naturalistes de Mons et du Borinage*, 94 (4): 8-10.
- Paternoster, T., 1997. 1996, une année exceptionnelle pour l'observation des Odonates des marais d'Harchies-Hensies-Pommeroeul. *Naturalistes de Mons et du Borinage*, 99 (5): 8-15.
- Paternoster, T., 2000. Implantation récente du *Sympetrum* à nervures rouges (*Sympetrum fonscolombii* Selys, 1840) dans le bassin de la Haine. *Gomphus*, 16 (1): 61-68.
- Percsy, C., 1991. Colonisation d'une mare artificielle par les odonates. *Gomphus*, 7 (1): 13-15.
- Percsy, C. & Percsy, N., 1993. La colonisation d'une mare artificielle du Brabant wallon par les Odonates: bilan des cinq premières années de suivi. *Gomphus*, 9 (4): 94-103.
- Pluymers, H., 1992. Libeldorado. Stamprooierbroek: unieke omgeving voor libellen. *Koerier*, 20 (2): 14.
- Pluymers, H., 1992. Vijftien jaar speurend tussen sprietjes. Het libellenbestand naar gegevens van Gerard Jannis. *Koerier*, 20 (3): 7-8.
- Preudhomme de Borre, A., 1881. Sur les larves des Cordulines de Belgique. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 25 (C.-r.): 69-70.
- Preudhomme de Borre, A., 1889. Répertoire alphabétique des noms spécifiques admis ou proposés dans la sous-famille des libellulines avec indications bibliographiques, iconographiques et géographiques. *Mém. Soc. Sci. Liège*, 2 (16): 1-38.
- Proess, R., 1991. Les libellules (Insecta: Odonata) dans les mares, mardelles et bras-morts de la Haute Semois: répartition et écologie. Mémoire d'Ingenieur agronome, non publié. Faculté universitaire des Sciences agronomiques de Gembloux, Gembloux. 101 pp.
- Proess, R., Habubruge, E. & Gaspar, C., 1992. Les libellules (Insecta: Odonata) dans les mares, mardelles et bras-morts de la Haute Semois: répartition et écologie. *Les Cahiers des Réserves Naturelles*, 1: 111-119.

Q

- Quignon, G., 1930-32. Liste des Névroptères recueillis autour de Mons. *Bull. Nat. Mons et Borinage*, 13-14: 194.

R

- Rappe, A., 1958. Les libellules dans l'alimentation de l'oiseau. *Revue verviétoise d'Histoire naturelle*, 20 (3/4): 25-27.
- Rappé, G., Leten, M., Provoost, S., Hoys, M., & Hoffmann, M., 1996. Biologie. In: Provoost, S. & Hoffmann, M. (eds.).

- Ecosysteemvisie voor de Vlaamse kust. 1. Ecosysteembeschrijving. Universiteit Gent & Instituut voor Natuurbehoud, in opdracht van AMINAL, Afdeling Natuur, Brussel. 167-372.
- Reyniers, J., 2000. Verspreidingsonderzoek van libellen in Klein-Brabant (provincie Antwerpen). *Gomphus*, 16 (1): 5-36.
- Rolff, J., Van de Meutter, F. & Stoks, R., 2004. Time constraints decouple age and size at maturity and physiological traits. *American Naturalist*, 164: 559-565.
- Rousseau, E., 1908. Contribution à la connaissance des métamorphoses des Odonates d'Europe. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 52: 272-291.
- Rousseau, E., 1909. Etude monographique des larves des Odonates d'Europe. *Annales de Biologie Lacustre*, 3: 300-366.
- Rousseau, E., 1916. Les larves des Odonates. Manuel des larves aquatiques des Insectes d'Europe.
- Rousseau, E., 1919. Compte-rendu sur *Epiptera bimaculata* CHARP. *Bull. Soc. ent. Belg.*, 1: 145.
- Rousseau, E., 1919. La larvule de '*Epiptera bimaculata*' CHARP. *Annales de Biologie Lacustre*, 9: 249-252.
- Rousseau, E., 1919. Notes Biologiques. II. *Epiptera bimaculata* CHARP. (Odonate). *Bull. Soc. ent. Belg.*, 1: 101-102.
- Rutten, J., 1989. De belangrijkheid van het Stamprooierbroek voor libellen. *Koerier*, 17 (4): 4-7.
- Ryckaert, A., 1943. Entomologische waarnemingen tijdens de excursie langs de Zwalm, op 14 juni 1943. *Biologisch Jaarboek Dodonaea*, 10: 55.
- S**
- Schaerlaekens, J., 1992. Libellen in de Steenbeemden. *Broebel (JNM Pallieterland)*, 5 (6): 8-14.
- Schaerlaekens, J., 1992. Libellenproject. Inventarisatie van libellen in Belgïe. *Euglena*, 11 (2): 41-43.
- Schaerlaekens, J., 1993. Het libellenproject in 1992. Kort overzicht van de libellenwaarnemingen in 1992. *Euglena*, 12 (4): 43-45.
- Schaerlaekens, J., 1993. Het libellenproject op kamp. *Euglena*, 12 (2): 47.
- Schaerlaekens, J., 1994. Resultaten Libellenproject 1993. *Euglena*, 13 (2): 39.
- Schaerlaekens, J. & Lock, K., 1992. JNM-Libellenproject. Libellenwaarnemingen doorsturen! *Euglena*, 11 (3): 40.
- Schaerlaekens, J. & Lock, K., 1993. Het Libellenproject. *Euglena*, 12 (1): 30.
- Schildermans, T., 1992. Libellentocht (waarnemingslijst). *'t Molleke (JNM Mol)*, 4 (7/8): 479.
- Schoffeniels, E., 1945. Odonates récoltés dans le Hainaut. *Rev. franç. Ent.*, 13: 85.
- Schoffeniels, E., 1946. Notes sur les Odonates de la Belgique (1re Série). *Bull. Ann. Soc. ent. Belg.*, 82: 85-89.
- Schoffeniels, E., 1947. Notes sur les Odonates de la Belgique (2e Série). *Bull. Ann. Soc. ent. Belg.*, 83: 112-116.
- Schoffeniels, E., 1948. Notes sur les Odonates de la Belgique (3e Série). *Bull. Ann. Soc. ent. Belg.*, 84: 169-174.
- Schoffeniels, E., 1950. La régulation de la pression osmotique et de la chlorémie chez les larves d'Odonates. *Archives Internationales de Physiologie et de Biochimie*, 58 (1): 1-4.
- Schoffeniels, E., 1951. Notes sur les Odonates de la Belgique (4e Série). Comparaison de la faune odonatologique de deux mares des environs de Liège. *Bull. Ann. Soc. ent. Belg.*, 87: 174-181.
- Schoffeniels, E., 1960. Rôle des acides aminés dans la régulation de la pression osmotique du milieu intérieur des Insectes aquatiques. *Archives Internationales de Physiologie et de Biochimie*, 68 (3): 507-508.
- Selys-Longchamps, E. de, 1831. Appendice: inventaire de l'Ordre des Névroptères. In: Dictionnaire géographique de la province de Liège. Ode et Wodon, Bruxelles. 57-58.
- Selys-Longchamps, E. de, 1831. Appendice: Névroptères et Lépidoptères. In: Dictionnaire géographique de la province de Liège. Ode et Wodon, Bruxelles. 59.
- Selys-Longchamps, E. de, 1837. Catalogue des Lépidoptères ou Papillons de la Belgique, précédé du tableau des Libellulines de ce pays. Desoer, Liège. 29 pp.
- Selys-Longchamps, E. de, 1839. Descriptions de deux nouvelles espèces d'Aeshna du sous-genre ANAX (Leach.). *Bull. Ac. r. Bruxelles*, Sér. 1 (6) (2e partie): 386-393.
- Selys-Longchamps, E. de, 1840. Additions à deux notices sur les Libellulidées, insérées précédemment dans les Bulletins de l'Académie. *Bull. Ac. r. Bruxelles*, Sér. 1 (7) (2e partie): 87-97.
- Selys-Longchamps, E. de, 1840. Énumération des Libellulidées de la Belgique. *Bull. Ac. r. Bruxelles*, Sér. 1 (7): 31-43.
- Selys-Longchamps, E. de, 1840. Monographie des Libellulidées d'Europe. Roret, Paris et Bruxelles. 220 pp.
- Selys-Longchamps, E. de, 1840. Sur trois espèces nouvelles du genre Agrion. *Rev. Zool. (de la société Cuverienne)*,
- Selys-Longchamps, E. de, 1841. Nouvelles Libellulidées d'Europe. *Rev. Zool. (de la société Cuverienne)*, 1841: 243-246.
- Selys-Longchamps, E. de, 1843. *Cordulegaster bidentatus* et *Lindenia tetraphylla*. *Rev. Zool. (de la société Cuverienne)*, 13: 158 (mélanges et nouvelles).
- Selys-Longchamps, E. de, 1843. Descriptions de la *Cordulia splendens*. *Rev. Zool. (de la société Cuverienne)*, 13: 131 (travaux inédits).
- Selys-Longchamps, E. de, 1843. Note sur quelques Libellules d'Europe. *Ann. Soc. ent. France*, Sér. 2 (1): 107-109.

- Selys-Longchamps, E. de, 1843. Nouvelles additions aux Libellulidées de la Belgique de 1840 à 1843. *Bull. Ac. r. Bruxelles*, Sér. 1 (10) (2e partie): 149-163.
- Selys-Longchamps, E. de, 1848. Liste des Libellules d'Europe et diagnose de quatre espèces nouvelles. *Rev. Zool. (de la société Cuverienne)*, 1848: 15-19.
- Selys-Longchamps, E. de, 1853. Synopsis des Caloptérygines. (*Annexes du*) *Bull. Ac. r. Belg.*, Sér. 1 (20): 73 pp.
- Selys-Longchamps, E. de, 1854. Synopsis des GOMPHINES. *Bull. Ac. r. Bruxelles*, Sér. 1 (21) (2e partie): 23-112.
- Selys-Longchamps, E. de, 1859. Catalogue des Insectes Odonates de la Belgique. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 3: 145-164.
- Selys-Longchamps, E. de, 1859. De la chasse et de la préparation des névroptères. Nouveau guide de l'amateur d'insectes. Deyrolle, Paris. 13 pp.
- Selys-Longchamps, E. de, 1862. Addition au catalogue des insectes Odonates de la Belgique. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 6: 159-160.
- Selys-Longchamps, E. de, 1862. Synopsis des AGRIONINES 2e légion: LESTES. *Bull. Ac. r. Bruxelles*, Sér. 2 (13): 288-338.
- Selys-Longchamps, E. de, 1863. Note sur une excursion dans l'Entre-Sambre-et-Meuse. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 7: 47-51.
- Selys-Longchamps, E. de, 1863. Synopsis des AGRIONINES. 4e légion: PLATYCNEMIS. *Bull. Ac. r. Belg.*, Sér. 2 (16): 147-176.
- Selys-Longchamps, E. de, 1868. *Agrion scitulum* DE RAMBUR (doit être ajouté aux espèces de la faune belge). *Ann. Soc. ent. Belg.*, 11 (C.-r.): 90-91.
- Selys-Longchamps, E. de, 1868. De la chasse et de la préparation des névroptères. Nouveau guide de l'amateur d'insectes. 3e édition revue. Deyrolle, Paris.
- Selys-Longchamps, E. de, 1870. *Libellula dubia* prise à la Baraque-Michel par M. Dewalque, suivi d'une remarque sur *Merope tuber*. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 13 (C.-r.): 30-31.
- Selys-Longchamps, E. de, 1871. Aperçu statistique sur les Névroptères Odonates. *Trans. ent. Soc. London*, 1871: 409-416.
- Selys-Longchamps, E. de, 1871. Compte rendu de l'excursion à la Baraque-Michel du 8 au 11 juillet 1871. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 14 (C.-r.): 49-62.
- Selys-Longchamps, E. de, 1871. Synopsis des Cordulines. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 14 (C.-r.): 4-7.
- Selys-Longchamps, E. de, 1871. Synopsis des Cordulines. *Bull. Ac. r. Bruxelles*, Sér. 2 (31): 238-316.
- Selys-Longchamps, E. de, 1872. Excursion entomologiques dans les Hautes-Fagnes. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 15 (C.-r.): 93-94.
- Selys-Longchamps, E. de, 1873. Appendice aux troisièmes Additions et liste des Gomphines, décrites dans le Synopsis et ses trois Additions. *Bull. Ac. r. Belg.*, Sér. 2 (36): 492-531.
- Selys-Longchamps, E. de, 1873. Note sur une excursion à Maeseyck, faite le 20 et le 21 juin 1874. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 17 (C.-r.): 103-107.
- Selys-Longchamps, E. de, 1876. Synopsis des Agrionines (suite de la 5e Légion: AGRION). *Bull. Ac. r. Belg.*, Sér. 2 (41): 496-539.
- Selys-Longchamps, E. de, 1876. Synopsis des Agrionines (suite de la 5e Légion: AGRION). *Bull. Ac. r. Belg.*, Sér. 2 (41): 1233-1309.
- Selys-Longchamps, E. de, 1876. Synopsis des Agrionines (suite de la 5e Légion: AGRION). Le grand genre *Agrion*. *Bull. Ac. r. Belg.*, Sér. 2 (41): 247-322.
- Selys-Longchamps, E. de, 1876. Tableau systématique des douze derniers sous-genres de genre *Agrion*. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 19 (C.-r.): 48-50.
- Selys-Longchamps, E. de, 1876. Tableau systématique des huit premiers sous-genres de genre *Agrion*. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 19 (C.-r.): 35-37.
- Selys-Longchamps, E. de, 1877. Névroptères recueillis le 24 juin dans une excursion à Calmpthout. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 20 (C.-r.): 31-34.
- Selys-Longchamps, E. de, 1877. Nouvelle excursion aux Hautes-Fagnes avec M. Mac Lachlan. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 20 (C.-r.): 37-40.
- Selys-Longchamps, E. de, 1878. La *Libellula erythraea* en Belgique. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 21 (C.-r.): 133-134.
- Selys-Longchamps, E. de, 1878. Secondes additions au Synopsis des Cordulines. *Bull. Ac. r. Bruxelles*, Sér. 2 (45): 183-222.
- Selys-Longchamps, E. de, 1883. Synopsis des Aeschnines, 1re partie. Classification. *Bull. Ac. r. Bruxelles*, Sér. 3 (5): 712-748.
- Selys-Longchamps, E. de, 1884. Révision des *Diplax* paléarctiques. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 28: 29-45.
- Selys-Longchamps, E. de, 1886. Révision du Synopsis des Agrionines. 1re partie (Légions *Pseudostigma*, *Podagrion*, *Platycnemis* et *Protoneura*). *Mém. Ac. r. Belg.*, 38 (I-III): 1-233.
- Selys-Longchamps, E. de, 1887. Odonates de l'Asie Mineure et Révision de ceux des autres parties de la faune dite européenne. Troisième partie. Liste des Odonates de l'Europe géographique. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 31: 69-82.
- Selys-Longchamps, E. de, 1888. Catalogue raisonné des Orthoptères et des Névroptères de Belgique. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 32: 103-203.
- Selys-Longchamps, E. de, 1888. Présentation du catalogue des Orthoptères et des Névroptères de Belgique. *Bull. Ac. r. Belg.*, Sér. 3 (16): 304-305.
- Selys-Longchamps, E. de, 1888. Sur l'hibernation de deux espèces d'Odonates. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 32 (C.-r.): 27-28.

- Selys-Longchamps, E. de, 1890. Causeries Odonatologique, n° 2. Bibliographie des ouvrages nouveaux de MM. Fr. Kirby et A. Preudhomme de Borre. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 34, C.-r.: 157-164.
- Selys-Longchamps, E. de, 1892. Apparition accidentelle de la *Mantis religiosa* et de quelques autres insectes en Belgique. II.-Névroptères Odonates. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 36: 495-503.
- Selys-Longchamps, E. de, 1895. Le progrès dans la connaissance des Odonates. 3e Congr. int. Zool., Leiden, 441-460.
- Selys-Longchamps, E. de & Hagen, H.-A., 1850. Revue des Odonates d'Europe. Ouvrage servant de complément et de supplément à la Monographie des Libellulidées d'Europe. *Mém. Soc. r. Sc., Liège*, 6: I-XII + 1-408, 4 Pl.
- Selys-Longchamps, E. de & Hagen, H.-A., 1854. Monographie des Caloptérygines. *Mém. Soc. r. Sc., Liège*, 9: I-XI + 1-291; 14 Pl.
- Selys-Longchamps, E. de & Hagen, H.-A., 1858. Monographie des Gomphines. *Mém. Soc. r. Sc., Liège*, 11: I-VIII + 1-460; 23 Pl.
- Slos, S., 2003. Kwantitatief genetische gedragsstudie ter evaluatie van de predatierisico-allocatiehypothese bij de waterjuffer *Ischnura elegans*. Ongepubliceerde licentiaatsverhandeling. Katholieke Universiteit Leuven, Leuven. 67 pp.
- Sodones, J., 1896. L'appareil digestif et respiratoire larvaire des Odonates. *Cellule*, 11: 273-324.
- Soors, J., 1999. Verslag Gaume-driedaagse van 4 tot 6 juli 1998. *Gomphus*, 15 (1): 41-45.
- Soors, J., 2000. De Bandheidelibel (*Sympetrum pedemontanum*) in Vlaanderen. *Gomphus*, 16 (1): 75-84.
- Stoks, R., 1993. Het voorkomen van libellen op Antwerpen - L.O. in 1992 (I). *Linkeroever*, 15 (1): 16-25.
- Stoks, R., 1993. Het voorkomen van libellen op Antwerpen - L.O. in 1992 (II). *Linkeroever*, 15 (2): 24-37.
- Stoks, R., 1994. Eerste Belgische voortplantingswaarneming van *Lestes barbarus* (Fabricius, 1798). *Gomphus*, 10 (3): 84-87.
- Stoks, R., 1995. Inleidende etho-ecologische studie van *Lestes sponsa*. Ongepubliceerde Licentiaatsthesis. Universitaire Instelling Antwerpen, Wilrijk. 81 pp.
- Stoks, R., 1995. Verslag 13^e Internationaal Libellensymposium. *Gomphus*, 11 (1): 19-20.
- Stoks, R., 1997. Verslag van de excursie naar het Groot Schieveld te Brecht op 25 mei 1997. *Gomphus*, 13 (4): 99-101.
- Stoks, R., 1998. Effect of lamellae autotomy on survival and foraging success of the damselfly *Lestes sponsa* (Odonata: Lestidae). *Oecologia*, 117: 443-448.
- Stoks, R., 1998. Indirect Monitoring of Agonistic Encounters in Larvae of *Lestes viridis* (Odonata: Lestidae) using Exuviae Lamellae Status. *Aquatic Insects*, 20: 173-180.
- Stoks, R., 1999. Autotomy shapes the trade-off between seeking cover and foraging in larval damselflies. *Behavioral Ecology and Sociobiology*, 47: 70-75.
- Stoks, R., 1999. The effect of lamellae autotomy and sexual size dimorphism on startle-response performance in larvae of a lestad damselfly (Odonata). *Journal of Zoology*, 247: 269-273.
- Stoks, R., 1999. Natural and sexual selection in the damselfly *Lestes sponsa*. Doctoraatsproefschrift. Universitaire Instelling Antwerpen, Wilrijk. 163 pp.
- Stoks, R., 2000. De Bruine korenbout (*Libellula fulva*) in Vlaanderen in de jaren '90: vooruitgang of status-quo? *Gomphus*, 16 (1): 49-60.
- Stoks, R., 2000. Components of lifetime mating success and body size in males of a scrambling damselfly. *Animal behaviour*, 59: 339-348.
- Stoks, R., 2000. De problemen van een waterjufferlarve. *Wielewaal*, 66 (1): 9-10.
- Stoks, R., 2000. Het volwassen leven van waterjuffers: een verhaal over dure eicellen en goedkope zaadcellen. *Wielewaal*, 66 (3): 80-81.
- Stoks, R., 2001. Food stress and predator-induced stress shape developmental performance in a damselfly. *Oecologia*, 127: 222-229.
- Stoks, R., 2001. Male-biased sex ratios in mature damselfly populations: real or artefact? *Ecological Entomology*, 26: 181-187.
- Stoks, R., 2001. What causes male-biased sex ratios in mature damselfly populations? *Ecological Entomology*, 26: 188-197.
- Stoks, R. & De Block, M., 1997. Risk-sensitive behaviour and domestic cat predation on *Aeshma cyanea* (Müll.) (Anisoptera: Aeshnidae). *Notulae Odonatologicae*, 4 (9): 151-152.
- Stoks, R. & De Block, M., 1997. Successful reproduction in Belgium of the damselfly *Lestes barbarus* (Fabricius, 1798) (Odonata Lestidae). *Bull. Ann. Soc. r. belge Ent.*, 133: 303-308.
- Stoks, R. & De Block, M., 2000. The influence of predator species and prey age on the immediate survival value of antipredator behaviours in a damselfly. *Archiv für Hydrobiologie*, 147 (4): 417-430.
- Stoks, R., De Block, M., Van de Meutter, F. & Johansson, E., 2005. Predation cost of rapid growth: behavioural coupling and physiological decoupling. *Journal of Animal Ecology*, 74: 708-715.
- Stoks, R., De Block, M., Van Gossium, H. & De Bruyn, L., 1999. Phenotypic shifts caused by predation: selection or life-history shifts? *Evolutionary Ecology*, 13: 115-129.
- Stoks, R., De Block, M., Van Gossium, H., Valck, F., Lauwers, K., Verhagen, R., Matthyssen, E. & De Bruyn, L., 1999.

- Lethal and sublethal costs of autotomy and predator presence in damselfly larvae. *Oecologia*, 120: 87-91.
- Stoks, R. & De Bruyn, L., 1996. Phoresis of the green hydra, *Hydra viridissima* Pallas (Hydrozoa), on a larval emperor dragonfly, *Anax imperator* Leach (Odonata, Aeshnidae) in laboratory conditions. *Notulae Odontologicae*, 4 (8): 134-135.
- Stoks, R. & De Bruyn, L., 1997. Intensive feeding of the robberfly *Eutolmus rufibarbis* (Diptera, Asilidae) on the damselflies *Enallagma cyathigerum* and *Lestes sponsa* (Odonata). *Bulletin et Annales de la Société royale belge d'Entomologie*, 132 (4): 427-431.
- Stoks, R. & De Bruyn, L., 1998. Unusual reproductive associations of males *Ischnura elegans* (Vander Linden) (Zygoptera: Coenagrionidae). *Notulae Odontologicae*, 5 (1): 3-7.
- Stoks, R., De Bruyn, L. & Matthysen, E., 1997. The adaptiveness of intense contact mate guarding by males of the Emerald Damselfly, *Lestes sponsa* (Odonata, Lestidae). *Journal of Insect Behavior*, 10 (2): 289-298.
- Stoks, R. & De Knijf, G., 2000. De Bruine korenbout (*Libellula fulva*) in Vlaanderen in 2000: hoop voor een met uitsterven bedreigd buitenbeentje? *Gomphus*, 16 (2): 131-138.
- Stoks, R., De Knijf, G. & Adriaans, T., 1995. Wat is de status van *Lestes barbarus* in België? Le statut de *Lestes barbarus* en Belgique? *Gomphus*, 11 (1): 15-16.
- Stoks, R., De Knijf, G. & Jannis, G., 1997. De status van *Lestes barbarus* in België. *Gomphus*, 13 (1/2): 8-13.
- Stoks, R. & Johansson, F., 2000. Trading off mortality risk against foraging effort in damselflies that differ in life cycle length. *Oikos*, 91 (3): 559-567.
- Stoks, R. & McPeck, M. A., 2003. Behavior and physiology determine *Lestes* species turnover along the pond-permanence gradient. *Ecology*, 84: 3327-3338.
- Stoks, R. & McPeck, M. A., 2003. Predators and life histories shape *Lestes* damselfly assemblages along a freshwater habitat gradient. *Ecology*, 84 (6): 1576-1587.
- Stoks, R., McPeck, M. A. & Mitchell, J. L., 2003. Evolution of prey behavior in response to changes in predation regime: damselflies in fish and dragonfly lakes. *Evolution*, 57 (3): 574-585.
- Stoks, R., Nystrom, J. L., May, M. L. & McPeck, M. A., 2005. Parallel evolution in ecological and reproductive traits to produce cryptic species across the Holarctic. *Evolution*, 59: 1976-1988.
- Stoks, R. & Santens, M., 1997. Opwarmstrategieën van tenerale *Aeshna mixta*. *Gomphus*, 13 (1/2): 50-55.
- Stoks, R., Santens, M., De Bruyn, L. & Matthysen, E., 1996. Pre-flight warming up of maturing *Aeshna mixta* LATREILLE (Anisoptera: Aeshnidae). *Odonatologica*, 25 (1): 307-311.
- Strobbe, F., 2002. Effect van tijdsdrukken op de levensgeschiedenis van de waterjuffer *Enallagma cyathigerum*. Ongepubliceerde licentiaatsverhandeling. Katholieke Universiteit Leuven, Leuven. 88 pp.
- Strobbe, F. & Stoks, R., 2004. Life history reaction norms to time constraints in a damselfly: differential effects on size and mass. *Biological Journal of the Linnean Society*, 83: 187-196.
- Sánchez-Guillén, R., Van Gossum, H. & Cordero Rivera, A., 2005. Hybridization and the inheritance of female colour polymorphism in two ischnurid damselflies (Odonata: Coenagrionidae). *Biological Journal of the Linnean Society*, 85: 471-481.

T

- Tailly, M., 1990. Verslag van de excursie naar de Wurft en Den Diel op 8 juli 1990. *Gomphus*, 6 (3): 6.
- Tailly, M., 1991. *Crocothemis erythraea* in Zuid-West-Vlaanderen in 1991. *Gomphus*, 7 (3/4): 18.
- Tailly, M., 1993. De libellen van de Gavers, hun voorkomen en gevolgen voor het beheer. Natuurwerkgroep "De Gavers", Harelbeke. 29 pp.
- Tailly, M., 1993. De libellen van het Provinciaal domein 'de Gavers' (Harelbeke, West-Vlaanderen). *Gomphus*, 9 (1): 3-11.
- Tailly, M., 1997. De Zwarte heidelibel, over het natuurfotografendom... *Gomphus*, 13 (3): 72-73.
- Tailly, M., 2001. De libellen van het Kraaibos te Moen-Zwevegem (West-Vlaanderen). *Gomphus*, 17 (1): 37-45.
- Tailly, M., 2001. Een vondst van *Ischnura pumilio* (Charpentier, 1825) te Moen-Zwevegem (West-Vlaanderen). *Gomphus*, 17 (1): 46-50.
- Tailly, M., 2003. Eenjarige ontwikkeling bij Platbuik (*Libellula depressa*) in België. *Gomphus*, 19 (1): 31-32.
- Tailly, M., 2004. Verslag van de excursie naar het Hageven en Plateaux op zondag 22 augustus 2004. *Gomphus*, 20 (1): 29-31.
- Tailly, M. & Baptiste, Y., 1993. De libellen van de Blankaart te Woumen (W-VL). *Gomphus*, 9 (4): 91-93.
- Ternaat, T., 1999. Ontdekking van een populatie van *Coenagrion mercuriale* (Charpentier, 1840) nabij Virton. *Gomphus*, 15 (1): 29-30.
- Thuët, A., 1942. Biogeographische en phytosociologische excursie naar het laagveen der Damslootvallei te Destelbergen-Heusden, op Zondag 22 Juni 1941. *Biologisch Jaarboek Dodonaea*, 9: 99-128.
- Titeux, H., 1996. Ben-Ahin, un site de grand intérêt odonologique dans la vallée de la Meuse. *Gomphus*, 12 (3): 75-89.
- Titeux, H., 2000. Les Odonates de la réserve de Ben-Ahin (val-

- lée de la Meuse): bilan des relevés de 1993 à 2000. *Gomphus*, 16 (2): 123-130.
- Titeux, H. & Goffart, P., 1994. Découverte d'une population de *Libellula (Ladona) fulva* en Wallonie et commentaires sur le statut de l'espèce. *Gomphus*, 10 (2): 50-63.
- Turgeon, J. R., Stoks, R., Thum, R. A., Brown, J. M. & McPeck, M. A., 2005. Simultaneous Quaternary radiations of three damselfly clades across the Holarctic. *American Naturalist*, 165: E78-E107.
- V**
- Valck, F., 1998. Inleidende etho-ecologische studie van *Sympetrum striolatum* (Odonata). Ongepubliceerde Licentiaatsthesis. Universitaire Instelling Antwerpen, Wilrijk. 51 pp. (+ bijlagen).
- Van Assche, L., 1991. Libellen in de Voorkepen. *Euglena*, 10 (1): 12-14.
- Van de Meutter, F., 1995. Populatie van *Aeshna affinis* in het Blaasveldbroek te Willebroek. *Gomphus*, 11 (1): 3-6.
- Van de Meutter, F., 1995. Populatie van de Bruine Korenbout *Libellula fulva* in het Mechelse. *Gomphus*, 11 (1): 14.
- Van de Meutter, F., 2003. 150 jaar libellengeschiedenis in de Maten (Genk): een reis doorheen de tijd. *Gomphus*, 19 (2): 79-89.
- Van de Meutter, F., 2004. De Zuidelijke oeverlibel (*Orthetrum brunneum* Fonscolombe, 1837): een schuchtere nieuwkomer in Vlaanderen. *Gomphus*, 20 (1): 16-20.
- Van de Meutter, F., Stoks, R. & De Meester, L., 2004. Behavioral linkage of pelagic prey and littoral predators: microhabitat selection by *Daphnia* induced by damselfly larvae. *Oikos*, 107: 265-272.
- Van de Meutter, F., Stoks, R. & De Meester, L., 2005. Spatial avoidance of littoral and pelagic invertebrate predators by *Daphnia*. *Oecologia*, 142: 489-499.
- Van de Meutter, F., Stoks, R. & De Meester, L., 2005. Water turbidity affects predator-prey interactions in a fish-damselfly system. *Oecologia*.
- Van de Vijver, B., Santens, M., Stoks, R. & De Vocht, S., 1997. Uitsluitingskarakteristieken van libellen in vennen op het Groot Schierveld te Brasschaat. *Gomphus*, 13 (1/2): 43-49.
- Van den Berghe, J., 1999. De Zuidelijke glazenmaker *Aeshna affinis* nu vijf jaar in Vlaanderen. *Wielewaal*, 65 (2): 54-55.
- Van den Berghe, J., 2000. Libellen. *Wielewaal*, 66 (5): 175.
- Van der Pluym, L., 2003. Kwantitatief genetische studie van het effect van voedsel en predatierisico op het foeragegedrag van de waterjufferlarve *Ischnura elegans*. Ongepubliceerde licentiaatshandeling. Katholieke Universiteit Leuven, Leuven. 91 pp.
- Van Der Schoot, P. & De Knijf, G., 1999. Verslag van de excursie naar de Visbeek-Kindernouw te Lille-Wechelderzande op zaterdag 1 augustus 1998. *Gomphus*, 15 (1): 31-33.
- Van Dooren, G., 1991. Verslag libellenexcursie naar Stekene 't Gelaag van 15 sept. *Glimwormpje (JNM Waasland)*, 23 (6): 16.
- Van Elegem, B. & De Knijf, G., 2003. Een bijzondere libellenpopulatie in de polder van Kruibeke, Bazel en Rupelmonde (Oost-Vlaanderen). *Gomphus*, 19 (1): 13-29.
- Van Gossum, H., 1997. Inleidende eco-ethologische studie van *Ischnura elegans*. Ongepubliceerde Licentiaatsthesis. Universitaire Instelling Antwerpen, Wilrijk. 84 pp. (+ bijlagen).
- Van Gossum, H., 1999. Een juffertje tussen de soldaten. *Wielewaal*, 65 (4): 126-127.
- Van Gossum, H., 1999. Libellen of een verhaaltje over "gevaarlijke" vliegdingen? *Wielewaal*, 65 (6): 157-158.
- Van Gossum, H., 2000. Nieuwe zomermodie bij libellen. *Wielewaal*, 66 (3): 122-124.
- Van Gossum, H., 2001. Evolutionary ecology of female colour polymorphism in a damselfly. Doctoraatsproefschrift. Universitaire Instelling Antwerpen, Antwerpen. 115 pp.
- Van Gossum, H., Adriaens, T., Dumont, H. & Stoks, R., 2004. Sex- and morph-specific predation risk: colour or behaviour as an explanation? *European Journal of Entomology*, 101: 373-377.
- Van Gossum, H. & Matheve, H., 2000. De Gevlekte witsnuitlibel: terug van weggeweest. *Wielewaal*, 66 (4): 136-137.
- Van Gossum, H., Stoks, R. & De Bruyn, L., 1999. Small outdoor insectaries as a tool for lifetime studies on damselflies. *Belgian Journal of Zoology*, 129: 317-324.
- Van Gossum, H., Stoks, R. & De Bruyn, L., 2001. Discriminative mate choice in relation with female maturation in *Ischnura elegans* (Odonata: Coenagrionidae). *International Journal of Odonatology*, 4 (1): 83-91.
- Van Gossum, H., Stoks, R. & De Bruyn, L., 2001. Frequency-dependent male mate harassment and intra-specific variation in its avoidance by females of the damselfly *Ischnura elegans*. *Behavioral Ecology and Sociobiology*, 51: 69-75.
- Van Gossum, H., Stoks, R. & De Bruyn, L., 2001. Male mate choice for female colour morphs: frequency and method dependence. *Animal Behaviour*, 61: F31-34.
- Van Gossum, H., Stoks, R. & De Bruyn, L., 2001. Reversible frequency-dependent switches in male mate choice. *Proc. R. Soc. Lond.*, 268: 83-85.
- Van Gossum, H., Stoks, R. & De Bruyn, L., 2002. Partnerkeuze en kleurvormen bij waterjuffers: inzichten uit experimenteel gedragsonderzoek. *Natuur.focus*, 1 (1): 16-18.
- Van Gossum, H., Stoks, R. & De Bruyn, L., 2004. Conspicuous body coloration and predation risk in damselflies: are

- andromorphs easier to detect than gynomorphs? *Belgian Journal of Zoology*, 134 (2/1): 37-40.
- Van Gossum, H., Stoks, R. & De Bruyn, L., 2005. Male mate choice for female morphs: does mimicry play a role? *Odonatologica*, 24: 407-414.
- Van Gossum, H., Stoks, R. & De Bruyn, L., 2005. Reversible switches between male-male and male-female mating behaviour by male damselflies. *Biology Letters*, 1: 268-270.
- Van Gossum, H., Stoks, R., Valck, F., Matthysen, E. & De Bruyn, L., 1999. Male choice for female colour morphs in *Ischnura elegans* (Odonata, Coenagrionidae): testing the hypothesis. *Animal Behaviour*, 57: 1229-1232.
- Van Gossum, H., Sánchez, R. & Cordero Rivera, A., 2003. Observations on rearing damselflies under laboratory conditions. *Animal Biology*, 53 (1): 37-45.
- Van Gulck, T., Van Liefvering, K. & Vermeersch, G., 1999. Natuurontwikkelingsplan van de kleiputgebieden te Rijkevorsel en Brecht: de 'Volharding' en 'De Leeuwrik'. Ongepubliceerd eindwerk. Instituut voor Milieukunde, Universitaire Instelling Antwerpen, Wilrijk.
- Van Landuyt, W., Maes, D., Paelinckx, D., De Knijf, G., Schneiders, A., & Maelfait, J.-P., 1999. Biotopen. In: Kuijken, E. (ed.). Natuurrapport 1999. Toestand van de natuur in Vlaanderen: cijfers voor het beleid. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 1996 (6), Brussel. 5-44.
- Van Landuyt, W. & Maes, T., 1991. Libellen in Scheldeland. 't Koevinkje (JNM Scheldeland), 10 (3): 18-21.
- Van Maanen, K., 1983. Beeknimf, territorium en baltsgedrag in 1982 te Belvaux-sur-Lesse. *Trias*, 1: 56.
- Van Mierlo, M., 1982. Waarnemingen van de Zuidelijke Bronlibel in Belgisch Lotharingen. *Sridula*, 6 (3): 6-8.
- Van Mierlo, M., 1984. Verslag libellenekursie Antwerpse Kempen, 9 juni 1984. *Gomphus*, 1 (3): 3-4.
- Van Mierlo, M., 1990. Verslag van de excursie naar de Maat en de Wurft te Mol-Postel op 24 juni 1989. *Gomphus*, 6 (1): 4-5.
- Van Mierlo, T., 2003. Libellen: flitsend ten aanval! *Natuur.blad*, 2 (5): 32-33.
- Van Noordwijk, M., 1978. A mark recapture study of coexisting Zygoptera populations. *Odonatologica*, 7 (4): 353-374.
- Van Uytvanck, J., 1995. Een vergeten populatie van *Cordulegaster boltoni* in de Vlaamse Ardennen. *Gomphus*, 11 (1): 7-9.
- Van Volxem, C., 1868. Captures indigènes. *Ann. Soc. ent. Belg.*, 11 (C.-r.): 91.
- Vander Linden, P. L., 1820. *Aeshna bononiensis* descriptae, adjecta annotatione ad *Agriones bononiensis* descriptas. Bononiale Tip. de Nobilibus, 11 pp.
- Vander Linden, P. L., 1820. *Agriones bononiensis* descriptae. Bononiae Tip. de Nobilibus, 8 pp.
- Vander Linden, P. L., 1823. *Aeshna bononiensis* descriptae, adjecta annotatione ad *Agriones bononiensis* descriptas. *Opusc. Sci. Bologna*, 4: 158-165.
- Vander Linden, P. L., 1823. *Agriones bononiensis* descriptae. *Opusc. Sci. Bologna*, 4: 101-106.
- Vander Linden, P. L., 1825. *Monographiae Libellularum Europaeum Specimen*. Frank, Bruxelles. 42 pp.
- Vanderhaeghe, F., 1994. Libellen in De Teut. *Euglena / Amoeba*, 13 (7) / 68 (5): 4-8.
- Vanderhaeghe, F., 1995. Libellen determineren. *Gomphus*, 11 (3/4): 72-75 + bijlage 31 pp.
- Vanderhaeghe, F., 1995. Libellen te Roeselare, vroeger en nu. *Gomphus*, 11 (3/4): 63-71.
- Vanderhaeghe, F., 1995. Het schatten van populatiegrootte bij *Cordulegaster boltoni* (Gewone bronlibel). *Euglena*, 14 (4): 26-28.
- Vanderhaeghe, F., 1997. Is *Coenagrion scitulum* (Gaffelwaterjuffer) terug te verwachten in België? *Euglena*, 16 (4): 16-18.
- Vanderhaeghe, F., 1997. Is *Coenagrion scitulum* (Gaffelwaterjuffer) terug te verwachten in België? *Gomphus*, 13 (3): 65-71.
- Vanderhaeghe, F., 1998. Victorie! *Coenagrion scitulum* (Rambur, 1842) is België binnengedrongen! *Gomphus*, 14 (1-4): 35-36.
- Vanderhaeghe, F., 1999. Een beknopt overzicht van de huidige verspreiding en status van *Coenagrion scitulum* (Rambur, 1842) in België en Noord-Frankrijk. *Gomphus*, 15 (2): 69-85.
- Vanderhaeghe, F., 2000. Wanneer zal de Gaffelwaterjuffer (*Coenagrion scitulum*) Nederland bereiken? *NVL Nieuwsbrief*, 4 (3): 9-10.
- Vandevenne, M., 1998. Over Insecten: afspraak langs de waterkant. *De Korhaan (Wielewaal De Noorderkempen)*, 26 (1): 40-43.
- Vandevenne, M., 1999. Houtpantserjuffer na de zondvloed. Deel 1. Libellenwaarnemingen. *De Korhaan (Wielewaal De Noorderkempen)*, 27 (1): 27-31.
- Vandevenne, M., 1999. Houtpantserjuffer na de zondvloed. Deel 2. *De Korhaan (Wielewaal De Noorderkempen)*, 27 (2): 27-30.
- Vannieuwenhuyze, R., 1975. Insectenwaarnemingen tijdens het zoka te Torgny van 2 tot 9 juli 1975. *De Drekvlieg*, 1 (3): 49.
- Vannieuwenhuyze, R., 1993. Libellentocht naar de Brechtse heide. 27/06/93. *Doedelfoe (Wielewaal Brugge)*, 17 (4): 85.
- Vanreusel, W. & Cortens, J., 2003. Uitzonderlijk vroege waarnemingen van de Gewone bronlibel (*Cordulegaster boltonii*). *Gomphus*, 19 (2): 51-54.
- Vanthourhout, M., 2005. Het effect van sublethale pesticidenconcentraties op levensgeschiedenissenmerken en fysiologie bij de waterjuffer *Coenagrion puella*. Ongepubliceerd

- Licentiaatsverhandeling. Katholieke Universiteit Leuven, Leuven. 76 pp.
- Venus, D., 1988. Libellen in Ploegsteert. *De Sperwer (Wielewaal Westland)*, 9 (1): 28.
- Verbeek, P. J. M., 1999. De biotoop van de Kempense heidelibel [*Sympetrum depressiusculum* (Selys)] in Noordwest-Europa en zijn toekomst in Nederland. *Brachytron*, 3 (1): 3-11.
- Vercoutere, B., 2002. Populatie weidebeekjuffers in Dijlevallei terug in opmars! *Nieuwsbrief Vlaams-Brabantse koepel voor natuurstudie BRAKONA*, 3 (4): 5.
- Vercoutere, B., 2003. De Weidebeekjuffer (*Calopteryx splendens*) in het Dijleland: een nieuwkomer? *Gomphus*, 19 (1): 3-12.
- Vercruyssen, W., 1992. Libellen in de Damvallei. *Zaagblad (JNM Gent)*, 6: 9-10.
- Verhaegen, J. P., Delmarche, C., & Anrys, P., 1984. Les Libellules du Bassin de la Haine. *In: Approche écologique des éléments menacés de l'avifaune du bassin de la Haine. Propositions de mesures de conservation, compléments pour la Loure, le Rat musqué et les Odonates.* Institut royal des Sciences Naturelle de Belgique, 159-162.
- Verhaeghe, F., 1998. Libellen in de IJzervallei zomer 1997 (en daarvoor). *Natuurreservaten (Afdeling IJzervallei)*, 4 (1): 6-11.
- Verhaeghe, W., 1992. Libellen in onze afdeling. *'t Kwikkelt (JNM Zottegem)*, 4 (4): 31-32.
- Verhaeghe, W., 1995. Enkele interessante libellen uit de Vlaamse Ardennen. *Milieubundel (Wielewaal Zwalmvallei)*, 11 (3): 13-15.
- Verlindé, S., Vergote, A., Maertens, B. & Vanderhaeghe, F., 1999. Onderzoek naar het voorkomen van waterkevers, waterwantsen en libellenlarven in het natuurinrichtingsgebied Latemse Meersen. Verslag zelfstandig practicum. Universiteit Gent, 25 pp.
- Verlinden, C., 1976. Libellen. Zweefvliegen en Wapenvliegen in het Ekers moerasje. *Stridula*, 2 (1): 3-11.
- Verlinden, C., 1977. Libellen in onze kalkstreken. *Stridula*, 1 (1): 20-22.
- Vermeir, B., 1992. De volkomen libellen (Odonata). *Akerdju (JNM Akerland)*, 3 (2): 8-13.
- Vermeiren, N., 1992. Libellentocht in Wintam op zaterdag 27 juni 1992. *'t Vizebeestje (JNM Klein-Brabant)*, 21 (3): 10.
- Verrees, P., 2003. Respons in levensgeschiedenissenmerken en asymmetrie op tijdstress tijdens het larvale stadium in twee populaties van de waterjuffer *Lestes viridis* (Odonata: Lestidae). Ongepubliceerde Licentiaatsverhandeling. Universiteit Antwerpen, Antwerpen. 52 pp.
- Verscheure, C., 1994. Aanvulling bij 'Het voorkomen van *Sympetma fusca* in Oost- en West-Vlaanderen' (zie Gomphus 10 (1): 4-9). *Gomphus*, 10 (2): 65.
- Verschraegen, T., 1992. Libellenproject 1992. *'t Bieteutje (JNM Hoogstraten)*, 11 (4): 15-17.
- Verschraegen, T., 1993. Tweede JNM-Libellenweekend. *'t Bieteutje (JNM Hoogstraten)*, 12 (5): 8.
- Versonnen, B., De Knijf, G., Vercruyssen, W., Verhaeghe, W. & Van Wichelen, T., 2002. Waarnemingen en eerste voortplantingsbewijs van *Sympetrum meridionale* uit België. *Gomphus*, 18 (1/2): 3-13.
- Verstraete, M., 1993. Tochtverslag: libellentocht op 5 september 1992. *'t Meerkoetje (JNM Durmeland)*, 8 (1): 17.
- Verstraeten, A., 2003. Verslag libellentocht Harchies-Baudour-Stambruges (7 juli 2002). *Gallinago*, 1-2: 40.
- Verstraeten, F., 1992. Belangrijke libellenwaarnemingen in het Stamprooierbroek. *Koerier*, 20 (6): 7-8.
- Verstraeten, F., 1996. Libellen in Limburg. *Koerier*, 4: 26-33.
- Verstraeten, F., 1996. Zuidelijke libellensoorten in Limburg. *In: Stevens, J. (ed.). Jaarboek 1995. LIKONA, Limburgse Koepel voor Natuurstudie, Hasselt.* 34-38.
- Vlietinck, K., 2000. Monitoring van de libellenfauna van het Boerenven in de Kalmthoutse Heide in 1999. *Gomphus*, 16 (1): 69-74.

W

- Wasscher, M., 1994. Areaalsuitbreiding van *Sympetrum pedemontanum* (Allioni) in Noordwest Europa in de periode 1953-1985. *Contactblad Nederlandse Libellen Onderzoekers*, 22: 11-15.
- Wasscher, M. & Ketelaar, R., 1991. Libellen in de Nederlands-Belgische Kempen. *Euglena/Amoeba*, 10 (6) / 65 (8): 38-41.
- Wasscher, M. & Michiels, N., 1982. Libellen op een zomerkamp in de Belgische Kempen. *Stridula*, 6 (3): 11-24.
- Weekers, P. H. H. & Dumont, H. J., 2004. A molecular study of the relationship between the Coenagrionid genera *Erythromma* and *Cercion*, with the creation of *Paracercion* gen. nov. for the East Asiatic "*Cercion*" (Zygoptera: Coenagrionidae). *Odonatologica*, 33 (2): 181-188.
- Wesemael, P., 1986. Libellen. *'t Meerkoetje (JNM Durmeland)*, 1 (3): 14-20.
- Wouters, W., 1988. Libellen. *De Geitemelker (JNM Hageland Zuiderkempen)*, 4 (1): 12-16.

Z

- Zeegers, T., 1989. Zes zomerse insektenkampen in de Famenne (B.). Met een poging tot indeling naar habitat. *Stridula*, 13 (3): 83-103.